

Jesus Christ HIHTA NATONIQT MAHTAKNA Ayay John aw'i

¹ I' tutuveni Jesus Christ ańq'ö. God soon pas hisat hin hiniwhtiniqat put aw mātakta, pam lavay'aymuy umumi put mahtaknaniqat öviy'ö. Noqw pam hońviayay ayataqw, pam nuy John, put lavay'ayayat, put āawna. ² Noqw nu God lavayiyat, Jesus Christ inumi mātaktaqat umuy āawnani. Pu nu hihta aw yórikqey umumi pēnani. ³ I' hak it tutuvenit ań hin hiniwhtiniqa pey'taqat ań túńwantaqa hahlayhpit epni. Pu put nanaptat, aw tuqayvasi'yuńqam piw pas hahlayhpit epyani. Pi aw hapi pituto.

Greetings to the Seven Churches

⁴ Nu' John Asiat ep tsańe' kitsókit ań God aw tōnawtaqamuy öqalanta. Nam núokwa, pu kwakwhaunańwa umumi pitsíwtani, it hakiy pu'nihqat, pu pay hísatnihqat, pu nātoniqat ańq'ö, pu tsańe'nihqamuy hīhikwsimuy put mońw'atsvewayat ehpewiyaqamuy amuńaq'ö, ⁵ Pu Jesus Christ ańq'ö. Pam hapi pas suyan navoti'kańw súańqawu; so'pumuy amuńaqw tātayhqe nuhtuńaqw susmohpeq'a; pu tūwaqatsit ep momńwituy amumi mońw'iwta. Pam itamumi unańway'taqe, nāp uńway akw itamuhpa' itahqaanhtipuy ayo pāhoma. ⁶ Nihqe itamuy mońw'oyhqe, Nay God awwat itamuy

wimmoñw'oya. Nam sinom put kaptsitotat, put moñwlalwani sutsép-saa. Nam antaa. ⁷ Meh, pam òomawhtuy aqw hawni. Noqw sohsoyam pōsiy akw put aw yórikyani, pu ima put sōhkwiknayaqam pīwu. Noqw tūwaqatsit ep sohsoy hihtu nanāpwat sinom put atsviy tsaykitani. Pas antsa. Nam antani. ⁸ Nu hapi Alpha, pu Omega; nu hapi sohsoy hihta yayhnaqa pu sohsoy hihta aw pās yúkuniqa, kita Sus'òqaltutuyqawhqa, pu'nihqa pu pay hísatnihqa, pu nātoniqa.

A Vision of Christ

⁹ Nu' John, umuhpava, pu umuhsuñwa, umún Jesus Christ eñem hihta añ kānavota; put eñem hihta añ nakwhani'ta; piw umún put amum moñw'iwani. Nu pāñaqw tutskwat kuytaqat Patmos yan mātsiwhqat ep qatu, God lavayiyat ep'e, pu Jesus Christ yuaataqey ep'e. ¹⁰ Noqw Tutuyqawhqat talōnniyat ep nu Hikwsit akw tuyqawiwkañw, inuhkwayñave hakiy a'nō tōnayat navota, pas tōtōqpit an tōnayatqata. ¹¹ Noqw inumi pañqawu: Nu hapi Alpha pu Omega, mohti'maqa pu nuhtuñknihaqa, kita; pu piw yan'i: Um hin yórike', tutuvenit añ put pēnat, Asiat ep tsañe' kitsókit ep inumi tōnawtaqamuy amumi távini, ayo Ephesus ep yesqamuy amumii, pu Smyrnat epyaqamuyu, pu Pergamos epyaqamuyu, pu Thyatirat epyaqamuyu, pu Sardis epyaqamuyu, pu Philadelphiat epyaqamuyu, pu Laodiceat epyaqamuyu, inumi kita. ¹² Noqw nu hakiy inumi hiñqawhqat aw yórikniqe ahoy namtō. Nihqe òviy nu namtōkqe, pay tsañe' wihqōhit

tsotsókpiyat sikavalasivat añqw yukiwyuñqat tuwa. ¹³ Noqw ima tsañe' tsotsókpit amuhsonve hak Sinot Tiyat an son'iwhqa waynuma; wupaknapnat kukmiq pitsíwtaqat yuwsí'kañw, tawitsqay añ sikavalasivat kwewta. ¹⁴ Noqw qötöyat añ hōmiat qötsáphöt anta, pas nuvat an qötsa. Noqw pōsiat pavan pas ūwiñwuy anta. ¹⁵ Noqw kuk'at pas kwan'ewakw sikasivat qöpqömiq pātiqat an talqaqsala. Pu tōnaat mūmunañwtuy wukosöykitaqat panta. ¹⁶ Noqw pam putvaqw tsañe' sötuy matsvoñta. Noqw moañaqw sipwuvahpi nan'ivak a'nō qalay'taqa yayma. Noqw taywaat tāwat pas pavan tālat anta. ¹⁷ Noqw nu aw taytaqe pahsat kukmiq munu, sūmokpunīkañwo. Noqw pam putvaqw may akw inumi matyawht pañqawu: Pay um qa tsawiniwtani; nu hapi mohtimaqa pu nuhtuñkñihqa. ¹⁸ Nu hapi qatu. Ura as nu mokt, pu ahoy tātayi. Noqw meh, nu hapi sutsep qátuhqa. Pas antsaa. Nihqe nu maskimiq, pu mokiwyuy aw öqalay'ta. ¹⁹ Um hihta aw yórikqey pēnani, yañ hihta hintaqata, pu hihta nātoniqata. ²⁰ Ura nu putvaqw tsañe' sötuy matsvoñkañw tsañe' wihqöhít tsotsókpiyat amuhsonva waynumqw um inumi yori. Taa. Put hímuniñqat nu un āawnani. Ima tsañe' sōtu hapi tsañe' kitsókit ep inumi tōnawtaqamuy amumi hoñvia'yatu. Noqw pu tsañe' wihqöhít tsotsókpiat hapi tsañe' kitsókit ep inumi tōnawtaqamu.

2

The Message to Ephesus

¹ Um Ephesus ep inumi tōnawtaqamuy amumi hoñviayat aw yan pēnani: I' hak putvaqw tsañe' sōtuy matsvoñtaqa, tsañe' wihqōhit tsotsókpiyat sikavalasivat añqw yukiwyuñqat amuhsonva waynumqa yan ūmi lavayhti: ² Pay nu ūmi navoti'taqw, um inuñem tumalay'taqe maqsoni'ta. Piw um qa nan'ekni'ta. Pu um añ qalomáhinyuñqamuy amumi qa suhtaq'ewa. Nihqe hakim inuhpiy ayatiwyaqey pañqaqwaqamuy um amumi pohtaqe, amumi navotq, pay kurs puma a'tsatu. ³ Nihqe um hihta añ kuykañw nakwhani'ta. Nihqe um inatñwaniy tunatyawkañw hihta maqsonlawkañw qa ókiwhti. ⁴ Nikañw pay nu hihta ūmi qaantaqat tuway'ta. Ura as um mohtihagam inumi pas unañway'tat, pu' hapi qa pan um inumi unañway'ta. ⁵ Nihqe ōviy um tunatyaltini. Taq um inuñaqw yāvoq'iwma. Um ahoy namtökt, inuminen, mohti hinmaqey hintsakni. Taq um qa panhtiqw, nu ūmi supte' uhwihqōhiy tsotsókpiyat qeniayat añqw ayo távini, um qa ahoy namtökq'ö. ⁶ Nikañw it ep nu uñ hahlayi: Um imuy Nicolaitan-sinmuy hintsakpiyamuy pas qa hahlayi, inún'i. ⁷ Naqvuy'taqā navotni Hikwsi Christ aw tōnawtaqamuy amumi hin lavayhtiqaata. Nukpanat áñwuy'taqat nu pan nakwhanaqw, pam himutsokit hakiy taytoynañwuqat God ūiyat nāsaveq wúnuhqat añqw nösni.

The Message to Smyrna

⁸ Pu um Smyrnat ep inumi tōnawtaqamuy amumi hoñviayat aw yan pēnani: I' hak mohtinihqa, pu nuhtuñknihqa, ura as mokt, pu' qátuhqa yan ūmi

lavayhti: ⁹ Pay um hihta hintsakqat nu navoti'ta. Um hīhihta añ kānanvota, pu okiwhinta; nīkañw um pas antsa kāhak'i. Pu hakim Jew-sinom-nihqey a'tsalalwaqam ūmiq qalomáhiñqaqwaqat nu navoti'ta. Puma qa Jew-sinomnikañw soq Satan aw tōnawta. ¹⁰ Um hapi hihta nāt añ kānavotniqey qa mamqasni. Meh, pay nāt Nukpana uhsinomuy amuñaqw haqawatuy sivikimi maspani, amumi tuwantaniqe ōviy'o. Noqw uma pakwút-sikis tālat añ kānanvotyani. Nikañw uma hapi qa nañ'eknayani; nāmahin pi uma so'ni. Pi nu hihta ahsatit umuy máqani. Uma aqwhaqami yeskañw put añ nāvokawintotani. ¹¹ Naqvuy'taqa navotni Hikwsi Christ aw tōnawtaqamuy amumi hin lavayhtiqaata. Nukpanat áñwutaqa hapi soon mokiwuy añqw lōs yúkuni.

The Message to Pergamum

¹² Pu Pergamos ep inumi tōnawtaqamuy amumi hoñviayat um aw yan pēnani: I' hak sipwuvahpit nan'ikaqe qalay'taqat himuy'taqa yan ūmi lavayhti: ¹³ Pay um hihta hintsakqat nu navoti'ta, pu um haqam qátuhqata. Pep hapi Satan moñw'iwta. Um inatñwaniy hūrs ñuy'ta. Ura nuy yuaataqa Antipas umuhsonve nīniwa, haqam Satan qátuhqat ep'e. Noqw nāmahin pi pantaq̄w, um inumi tuptsiwñi'taqey qa qe'ti. ¹⁴ Noqw pay nu qa sūkw hihta ūmi qaantaqat tuway'ta. Soq um Balaam tutuqayhpiyat ñuy'yuñqamuy oyi'ta. Ura pam Balac tutuqaynaq̄w, pam Israel-sinmuy ūnatoyna. Noqw puma hihta wutsit pay nāp yukiwyuñqamuy amuñem hihtuy qöyantotat, sikwíyat añqw nōñösa;

pu tokot sokoptota. ¹⁵ Pu pan piw um inuy Nicolaitan- sinmuy tutuqayhpiyamuy ñuy'yuñqamuy oyi'ta. Noqw nu put aw qa suhta'ewa. ¹⁶ Noqw õviy um put añqw lasni. Taq um qa panhtiqw, nu ũmi supte' imoañaqw sipwuvahpit akw pumuy amumi kihpokni. ¹⁷ Naqvuy'taqa navotni Hikwsi Christ aw tōnawtaqamuy amumi hin lavayhtiqaata. Nukpanat ánwutaqat nu mennat it õñaqw pōlavikit tupkiwtaqat nopnani; nen put qōtsat owat máqani. Noqw put añ puhutuñwni pey'tani. Qa hak put navoti'taqw pas put kwúsuhqa-sani.

The Message to Thyatira

¹⁸ Pu um Thyatirat ep inumi tōnawtaqamuy amumi hoñviayat aw yan pēnani: God Tiat ũwiñwuy antaqat pōsi'taqa, pu kwañw'ewakw sikasivat antaqat kuhkuy'taqa yan ũmi lavayhti: ¹⁹ Um hihta hintsakqat nu pay navoti'ta, pu um hin inumi unañway'taqata, pu um hihta tumaltaqata, pu nuy qapēvewnaqata, pu hihta añ pās nakwhani'taqata. Nu uhtumalay nuhtuñknihqat aw tayta, puma mohti'maqat tumalat epnihqe pas hoyokiwtaqata. ²⁰ Nīkañw pay nu qa sūkw hihta ũmi qaantaqat tuway'ta. Um it wuhtit Jezebel, God lavay'ayaatnihqey pañqawlawhqat tavi'ta. Pam soq itumal'aymuy tutuqaynakañw, pumuy ũnatoynaqw, puma tokot sokoplalwa, pu nōsiwhqat añ hihta nāp yukiwyuñqamuy amumi noiwhqat añqw nōñosañwu. ²¹ Noqw pam tuskapqatsiy añqw lasniqat nu as aw qenitoyaqw, pam qa panhti. ²² Noqw meh, nu put aw toñokq, pam tūtuyhtini, pu put amum nāhahlaynayaqam pīwu. Noqw puma qaan'ewakw

kānanvotyani, kurs puma hintsakpiy añqw qa lasyee. ²³ Pu nu put tímuyatuy qöyani. Noqw pep pu' sohsovik inumi tōnawtaqam navoti'yuñwni, nu hapi sohsokmuy tunatyayamuy, pu unañwayamuy añ purimaqata. Pi nu hapi sohsokmuy umuy nanāp umuhhintsakpiy an umumi ahoytani. ²⁴ Nikañw nu ūmi pañqawni, pu ahpiy Thyatirat ep it yan tutuqayhpit qa ñuy'yuñqamuy amumii, pu añ hakim Satan hihta tuwiyat qa toñtaqat pan túnwantiwhqat qa tuwi'yuñqamuy amumii: Pay nu soon piw nāt pas hihta umuy ikwiltotoynani. ²⁵ Pay uma hihta himuy'yuñqey hūrs ñuy'yuñwni, nuy pítuniqat aw pahsavoo. ²⁶ Nukpanat áñwutat pas so'ñwamiqhaqami itunatyay añ hinmaqat nu hīhihtuy nanāp watuy sinoiwtaqamuy amumi öqalmaqani. ²⁷ Noqw pam sivakohot akw pumuy amumi moñw'iwatani, nen sivuskwit an pumuy piñani. Pan hapi Ina nuy öqalmaqa. ²⁸ Pu nu put talsohut máqani. ²⁹ Naqvuy'taqa navotni Hikwsi Christ aw tōnawtaqamuy amumi hin lavayhtiqa.

3

The Message to Sardis

¹ Pu um Sardis ep inumi tōnawtaqamuy amumi hoñviayat aw yan pēnani: I' hak God añqw tsañe' hīhikwsimuy himuy'taqa, pu tsañe, sōtuy matsvoñtaqa yan ūmi lavayhti: Um hihta hintsakqat pay nu navoti'ta. Um as sinmuyniqw tayta; nīkañw um pas antsa mokpu. ² Taa, um havivokalni; nen uhtumalay nātonihqat aw unañtapni, taq pam pas pay sohtini. Taq nu God atpip uhtumalay qa pasiwtaqat tuwa. ³ Oviy

um hihta navotqe, ömahtaqey hürs nüy'tani; nen hin hinmagey añqw lasni. Nikañw um kurs qa tätayniqw, um hisat qa pan wūwantaqw nu ūmi suptuni, uyiñwu hin pítuhqat pan'i. ⁴ Nikañw hikis pi Sardis ep híkiyom itséheeqaqsit akw yuwsiy qa tuyoy'ewakwtota. Noqw puma qōtsat yuwsikahkañw inumum hinnumyani, pi puma hihkay'yuñwa. ⁵ Nukpanat ánwutaqa qōtsat yuwsini. Noqw nu put tuñwniyat qatsítutuvenit añ pēne', qa ayo sūlawhtani. Noqw pam isinonihqat nu Inay aw pañqawni, pu hoñviaymuyatuy amumii. ⁶ Naqvuy'taqa navotni, Hikwsi Christ aw tōnawtaqamuy amumi hin lavayhtiqa.

The Message to Philadelphia

⁷ Pu um Philadelphiat ep inumi tōnawtaqamuy amumi hoñviayat aw yan pēnani: I' hak pas Qahováriwtaqa, pas antsanihqa, David hōtahpiyat himuy'ta. Nihqe pam aw hōtaqw, soon hak uhtañwu; pu uhtaqw, soon hak hōtañwu. Noqw pam hapi ūmi yan lavayhti: ⁸ Um hihta hintsakqat pay nu navoti'ta. Meh, nu' hapi uñem uutspit wūyak hōtani. Noqw soon hak put uhtani, pay as pi um híhin öqawi'kañw ilavaiy aw tuqayvastaqw öviy'o; nihqe um nuy qa tuwi'taqey qa hisat pañqawu. ⁹ Meh, nu hapi imuy hakimuy Satan aw tōnawtaqamuy as Jew-sinomnihqey atsálalwaqamuy amuñem pan yukuqw, puma uhkuktupoq munumhtini; nen nu ūmi unañway'taqat nanaptani. ¹⁰ Um hapi ilavaiy qa mātapt, hürs wunu. Noqw öviy ason tūwaqaqsit añ sopkawtaqamuy sinmuy amumi tuwantiwhq, nu tuwat soon uñ mātapt, uñ put añqw ayo távini.

11 Meh, nu hapi suptuni. Um hihta himuy'taqey hūrs nuy'taqw, qa hak uh'ahsatiy uñ nawhkini. 12 Nukpanat ánwutaqat nu soñawnen Inay God kīyat ep tötön-wunuptsinani. Noqw pam pāpu pañqw qa yámakni. Pu nu Inay God natñwaniyat put añ pēnani, pu ivuhutuñwniyu, pu Inay God kitsókiyat tuñwniyata. Pam kitsóki pūhunikañw ōnaqw hawni Inay God añq'ö. Noqw Jerusalem yan túnwantiwni. 13 Naqvuy'taqa navotni Hikwsi Christ aw tōnawtaqamuy amumi hin lavayhtiqa.

The Message to Laodicea

14 Pu um Laodiceat ep inumi tōnawtaqamuy amumi hoñviayat aw yan pēnani: I' hak pas antsanihqa yan ūmi lavayhti: Nu pas qaatsat hinma; piw lavayit pas antsanihqat tuawi'ta. Noqw God inuhpiy sohsok hihta yuku. 15 Pay um hihta hintsakqat nu navoti'ta. Um qa suhsuñwa, piw qa muki. Himu as um suhsuñwanikañwo, sen múkinikañwo. 16 Noqw pi um híhin mukinihqe qa suhsuñwa, piw qa múkinqw nu ōviy uñ pavoyani. 17 Um pi pañqawlawu: Nu kāhak'i; nu hihta nihti'ta; nu qa hihta rūrumna. Susmataq pi um okiwhinkañw qa navoti'ta, qahahlaykañwo, ōokiwnikañwo, qapostalkañwo, qa yuwsikañwo. 18 Oviy nu ūmi pañqawni: Um sikavalasivat qōhit akw kwan'ewayhtiqaqat nuy túnikañwo, nen kāhakni; pu um qōtsat yuwsit tue' yuwsini; nen um put akw nātupke', qa hihta hahmanni. Pu um uhposvaqe wīlelwe', tālat taytani. 19 Nu hakiy aw unañway'te' u'nanañwu, wuvahtañwu. Um ōviy qa nātusite', uhhintsakpiy añqw lasni.

20 Meh, nu hötsíwhpeq wúnukañw pönönötoyna. Itönay navotqa uutspit hötaqw nu aw pake', amum nösni; pu pam inumumni. 21 Nukpanat ánwutaqat nu imoñw'atsveway ep qatuptsinani. Noqw pam inumum pep qatuptuni, nu put ánwutaqe Inay amum moñw'atsvewayat ep qatuptuqat pan'i. 22 Naqvuy'taqa navotni Hikwsi Christ aw tönawtaqamuy amumi hin lavayhtiqaata.

4

Worship in Heaven

1 It atsve pu' nu yorikq pi meh, òveqatsit aw hötsílti. Noqw nu mohti hakiy tönayat navotq, pas tötöqpít an tönay'taqa inumi yuaataqe pañqawu: Um peqw wupni. Noqw yahpiy hin hintaniqat nu ūmi māaktani. 2 Noqw pahsat pay nu Hikwsit akw tuyqawiwkañw òveqatsit ep moñw'atsvewat aw yori. Noqw hak ep tsokiwta. 3 Noqw pep tsokiwtaqa jasper-owat, pu sardius-owat, an sóniwa. Noqw moñw'atsvewa tañaqwunut emerald-owat an sóniwhqat akw nøyakiwta. 4 Pu moñw'atsvewa nánan'ikaqe sunat-nikañw añqw nālōq sihkay'taqat tsotsókpít akw nøyakiwta. Noqw hakim sunat añqw nālōq sihkay'taqam wūwuyom pañ tsokiwyuñwa, qōtsat yuwsí'kahkañwo; nihqe sikavalasivat añqw yukiwyuñqat wihkat akw qötösomiwyuñwa. 5 Noqw moñw'atsvewat añqw talwiptakañw pu umhta; pu mowawatiwa. Noqw moñw'atsvewat atpip tsañe' wihqōhi uwiwitota. Puma hapi God tsañe' Hikwsimatu. 6 Noqw moñw'atsvewat atpip himu panaptsat an suyan tālay'taqa patuphaiwta. Pu

moñw'atsvewat aqlavo nālōyōm hihtu tayyuñqam hōñi; mōñaqw-nikañw pu ahkwayñañaqw pōvosi'yuñwa. ⁷ Noqw tayyuñqamuy amuñaqw i' himu mohti taytaqa tóhowuy anta; noqw añkniha wakashoyat anta; noqw amuñkniha tāqat an tayway'ta; noqw pu put añkniha kwāhu pūyawmaqat anta. ⁸ Noqw ima hihtu tayyuñqam nanāp navay masay'yuñwa; noqw puma pas sohsovik pōvosi'yuñwa. Nihqe puma tālō'nikañw pu tōkilat añ qa nānasuñwnayañwu pañqawkahkañwo: Qahováriwtaqa, qahováriwtaqa, qahováriwtaqa, God Sus'ōqaltutuyqawhqa, pay hísatnikañw, pu'nikañw, pu nātoniqa. ⁹ Noqw ima hihtu tayyuñqam Hakiy Sutsep Qátuhqat moñw'atsvewat ep tsokiwtaqat pas kaptisitotakañw, tayawnayakañw, pu aw kwakwhatota. ¹⁰ Noqw pahsat pu ima sunat nālōq sihkay'taqam wūwuyom moñw'atsvewat ep qátuhqat atpip munumhtiñwu; nen put Hakiy Sutsep Qátuhqat pas hihtatote', moñw'atsvewayat atpipo wihkay maspayañwu pañqawkahkañwo: ¹¹ Tutuyqawhqa, sinom un pas hihtatostat, un kaptisi'tote', um-sa öqalay'taqat pañqaqwaqw, put hapi um hihkay'ta. Pi um hapi sohsoq hihta yuku. Noqw uhtunatyay ahpiy pam yukilti.

5

The Scroll and the Lamb

¹ Noqw nu moñw'atsvewat ep qátuhqat aw tātayhq, putvaqwat may akw tutuvenit mupipitaqat yawta. Noqw tutuveni apqölnaqw-nikañw pu ihkaqewat pey'kañw

tsañe'sikip tuvoylat akw namihurs'iwta. ² Noqw hoñviaya a'nö öqalat pas tönay añqe' pañqawlawhq nu aw tātayi. Ya hak tutuvenit tuvoylayat tsītsikte', tutuvenit púrukniqey aw aptsiwta? kita. ³ Noqw soon kurs hak öveqatsit, pu tūwaqatsit, pu piw tūwaqatsit atpikaqe qátuhqa tutuvenit púrukni, piw pēnit aw tātayni. ⁴ Noqw nu okiw nāvak'öyna, soon kurs hak put púrukne' añ tūñwaniqey aw aptsiwtaqw öviy'o. Piw hikis soon kurs hak aw tātayni. ⁵ Noqw haqawa wuy inumi pañqawu: Pay um qa tsaátani. Pay imuy Judat sinomuyatuy amuñaqw wukotóhowuy antaqa, David natkoat tutuvenit púrukni; pu tsañe'sikip tuvoylat akw namihurs'iwtaqat tsītsiktani. ⁶ Noqw nu yorikq pi moñw'atsvewat- nikañw pu nālōq tayyuñqamuy-nikañw pu wūwukwmuy amuhsonve Maña wunu, kurs nīniwa; nihqe pan sóniwa. Noqw pam tsañe' ālay'ta, pu tsañe' pōvosita. Noqw ima hapi God añqw tsañe' Hīhikwsim ahsupoq tūwaqatsit añ ayatiwyaqamu. ⁷ Noqw pahsat pu Maña moñw'atsvewat ep qátuhqat awnihqe, putvaqw māyat añqw tutuvenit kwusu. ⁸ Noqw pam put kwusuqw, pahsat pu ima nālōyōm hihtu tayyuñqam-niqw, pu sunat añqw nālōq sihkay'taqam wūwuyōm Mañat atpipo munumhti. Puma sohsoyam sivatonlenay'kahkañw nānan'ik tsaqaptat yawyuñwa. Tsaqapta sikavalasivat añqw yukiwkañw, añ himu kwanwáhovaqtuhqat opom'iwyuñwa. Pam himu kwanwáhovaqtuhqa hapi God sinomuyatuy nāwakinpiamu. ⁹ Noqw puma hihta puhutawit tawlalwaqe pañqaqwa: Um tutuvenit kwuse', tuvoylayat tsītsiktaniqey aw

aptsiwta, ispi um nīniwhqee; nihqe uh'uñway akw um itamuy God eñem tui, sohsokmuy hihtuy nanāpwatuy sinoiwtāqamuy amuñaq'ō, pu nānap lavaymakiway'yūñqamuy amuñaq'ō, pu tūwaqatsit añ ahsupoq yesqamuy amuñaq'ō, pu sohsokmuy hihtuy ñamuy añq'ō. ¹⁰ Nihqe um God Itahtutuyqawhqay aw itamuy moñw'oya, pu piw put awwat wimmoñw'oya. Noqw itam tūwaqatsit ep moñw'iwyuñwni, kitota. ¹¹ Noqw nu aw taykañw navotq, kaysiwhqam hoñvia'yat moñw'atsvewat nōyakiwta, imuy hihtuy tayyuñqamuy amumum- nikañw pu wūwukmuy amumuma. Noqw pas puma kaysiwa; pas qaan'ewakw hinta; ¹² Nihqe a'nō pañqaqwa: Ason sinom Mañat as nīniwhqat oqalanihqat pañqaqwaniqw pam sūanta. Pay nam pam kāhakiwuy makiwni. Pay nam sinom put-sa hapi suan unañwtalwuwni'taqat, pu sus'oqalanihqat pañqaqwe', put kaptisitotat, pas hihtatote' tayawnayani, ispi pam put hihkay'taq'ō. ¹³ Noqw nu navotq sohsoy hihtu oñveqatsit ep yesqam, pu tūwaqatsit añ'a, pu tūwaqatsit atpikaqee, pu pātuwaqatsit añqe'yaqam, pu sohsoy hihtu pañqe' tañawtaqam pañqaqwa: Itam God moñw'atsvewat ep qátuhqat, pu Mañat, pumuy tayawintota, pas kaptsilalwa, piw pas hihtalalwa. Puma hapi-sa oqalat pasiwta, yūmosa aqwhaqamii. ¹⁴ Noqw ima hihtu nālōyōm tayyuñqam pañqaqwa: Pas antsa. Noqw ima sunat añqw nālōq sihkay'taqam wūwuyom tamōtshoñvaqe, it hakiy sutsép-sa qátuhqat pas hihtatota.

6

The Seals

¹ Noqw nu aw taytaqw, Maña sukwat tuvoylat tsikaqw, pahsat pu imuy hihtuy tayyuñqamuy suhkawa yōyañwuy úmukqat pan hiñqawhq nu navota. Noqw pañqawu: Um pewnen yórikni.

² Noqw nu tātayhq ep qōtsa kawayo. Noqw epeq tsokiwtaqa awtat yawta. Noqw haqawa put moñwwihkatoyna. Noqw pam pahpiy tūañwutimakañw aqwhaqami hihtuy áñwutimani.

³ Pu Maña ańk piw tuvoylat tsikaqw, pahsat pu mohti'maqat ańknihq himu taytaqa pañqawhq nu navota. Um pewnen yórikni, kita. ⁴ Noqw pahsat pu piw suhka kawayo yámakkañw pamwa pālañwpu. Noqw put ep tsokiwtaqa koyanisqatsit aw tūlalayniqey öqalmakiwa. Noqw sinom nāqöyanvayani. Noqw haqawa wukosipwuvahpit put maqa. ⁵ Pu pam payhkomuytiqat tuvoylat tsikaqw, pahsat pu amuñknihq himu taytaqa pañqawhq nu navota. Um pewnen yórikni, kita. Noqw nu aw tātayhq pi sōqōmkawayo. Noqw put epeq tsokiwtaqa hihta pututuwanpit yawta.

⁶ Noqw nu navotq, nālōqmuy hihtuy tayyuñqamuy amuhsonñaqw hakiy tōnaat pañqawu: Pay sōhövosi sūp tuwani pakwt sīvat hihkay'tamantani; pu kawaysōhövosi payhp tuwani pakwt sīvat hihkay'tamantani. Nīkañw um hapi pay wihkuyit, övat pālayat enañ qa aw hintsanni. ⁷ Noqw pam nālōqtiqa tuvoylat tsikaqw, pu imuy hihtuy tayyuñqamuy amuñaqw suhka nālōq epnihq pañqawhq nu navota. Um pewnen yórikni, pam

kita. ⁸ Noqw nu yorikq pi hin'ewaykawayo. Noqw put epeq tsokiwtaqa Mokiwu yan mātsiwa. Noqw Maski put ank hinma. Noqw tūwaqatsi nālōvo tukiwyuñqat amuñaqw sūkw aw ōqala pumuy amumi noiwa. Noqw puma sipwuvahpit akw sinmuy qōqyani, pu tsóñawuy akw'a, pu hihta tūyat akw'a, pu tūwaqatsit ep hihtuy tūtuvosiptuy akw'a.

⁹ Pu pam tsívotnihqat tuvoylat tsíkaqw, nu yorikq pi kwanwáhovaqtuqat enem tataqtsokpit atpipaq hakimuy hikwsiam tañawta. Puma hapi hakim God lavayiyat ep nīniwya; puma hihta pas suyan navoti'yuñqey qatuhtuskahkañw yuaatotaqe ōviy'o.

¹⁰ Noqw puma a'nō hiñqaqwaqe pañqawa: Ya um tūwaqatsit ep yesqamuy itah'uñway ep hinwat yūkuni. Amumi um nāoyniqey hisat panhtini, Tutuyqawhqa Qahováriwtaqa, pas qa atsa, kitota.

¹¹ Noqw puma sohsoyam qōtsat usinnit makiwya. Noqw pay hāk puma hihsavo nāsuñwni'yuñwniqat amumi pañqawu. Pay ason pas pumuy tumalsuñwamat pu tupkomat piw tuwat pumuy amún qōyaniwyaniqat pantaniqat amumi pañqawu.

¹² Noqw nu tātayhq, pam návaynihqat tuvoylat hōtaqw, pahsat tutskwa a'nō tayayayku. Noqw tāwa anaha'mōtsaput an qōmviti. Noqw mūyaw uñwat an pālañwputi.

¹³ Noqw tokpelat añqw sōtu tūwaqatsit aw lōhōhōtiva, sipaltsokit pōlōat pay lāke', qa kwanwntit, wukohukwvaqw lōhōkñwuqat pan'i.

¹⁴ Noqw tokpela hihta mupipitaqat an mupipiyku. Pu sohsoy tuhtukwi, pu pāñaqw tutskwa kūyuñqa nahlamhti. ¹⁵ Noqw tūwaqatsit ep pas momñwit, pu pavansinom, pu kahaksinom, pu solāwamuy

amumi mohpeq momñwit, pu a'nö öqalat pasiwyuñqam, pu tütuwikt, pu pay qa tütuwikt, puma sohsoyam tuhtukwit añ haqe' o'wat añ tuhtusöva nauyhtota; ¹⁶ Nihqe tuhtukwit, pu o'wat aw pañqaqwa: Uma moñw'atsvewat ep qátuhqat pitsánwayat añqw itamuy tupkayani, pu Mañat itsívuyat añq'ö. ¹⁷ Taq itsívuyat aw wukotalönva. Noqw ya hak sen put añ kuytani?

7

The 144,000 People of Israel

¹ Yantaqat atsve pu' nu yorikq, pi nälöyöm hoñvia'yat tūwaqatsit nälövaq nānan'ivaq hoñkahkañw, tūwaqatsit añ nälövaq hūkañwuy ahoy ñuy'yuñwa, tūwaqatsit añ qa hūhukniqat öviy'o, pu pātuwaqatsit añqee, pu himutsotskit añ'a. ² Noqw pu piw suhka hoñviaya God taytaqat penhpiyat yawkañw hōpaqw wuptoqw nu tuwa. Noqw pam imuy nälöqmuy hoñvia'yatuy tūwaqatsit-nikañw pu pātuwaqatsit hintsanyaniqamuy amumi a'nö tsa'lawhqe, ³ Pañqawu: Pay hāk uma tūwaqatsit qa hintsanyani, piw pātuwaqatsita, pu hīhihta himuqlöta. Ason itam mohti God tumal'aymuyatuy qalpeq tuvoylatotaqw, pu' pantani. ⁴ Noqw hihsa'nihqam tuvoylatotiqw nu navota. Noqw Israel-sinmuy nanāp ñamuy amuñaqw sumiyanhtiçe tsañe'sikip sunat-nikañw añqw nälöq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'ya. ⁵ It Judat añqw pakwt lōq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'ya, pu Reuben añqw pakwt lōq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'ya, pu Gad añqw pakwt lōq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'ya, ⁶ Pu

Aser ańqw pakwt lōq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'ya, pu Nephtalim ańqw pakwt lōq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'ya, pu Manasses ańqw pakwt lōq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'ya, ⁷ Pu Simeon ańqw pakwt lōq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'ya, pu Levit ańqw pakwt lōq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'ya, pu Issachar ańqw pakwt lōq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'ya, ⁸ Pu Zabulon ańqw pakwt lōq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'ya, pu Joseph ańqw pakwt lōq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'ya, pu Benjamin ańqw pakwt lōq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'ya.

The Great Crowd

⁹ Yantaqat atsve pu' nu yorikq pas sinom qaan'ewakw hintaqam mońw'atsvewat- nikańw pu Mañat atpip hōñi; pas kurs hin hak pohtoylaniqat pahsaa, sohsokmuy nanāpwatuy sinoiwtaqamuy, pu himuñam'iwtaqamuy-nikańw, pu tūwaqatsit ań ahsupoq yesqamuy-nikańw, pu nanāp lavaymakiway'yuńqamuy amuñaq'ö. Noqw puma qōtsat yuwsı'kahkańw hihta palm-tsokit nahpiyat yawyuńwa; ¹⁰ Nihqe a'nö hińqaqwaqe pańqaqwa: Kwakwhay God aw itahyantaqa mońw'atsvewat ep qátuhqa! Kwakwhay um Maña! Pi uma itamuy ayo oya. ¹¹ Noqw sohsoyam hońvia'yat mońw'atsvewat nōyakiwta, pu wūwuyomu, pu nālōyöm hihtu tayyuńqamu. Nihqe puma mońw'atsvewat atpipo munumhtiqe, God pas hihtalalwage ¹² Pańqaqwa: Pas antsaa. Nam sohsoyam aqwhaqami God aw itahyantaqay tayawintiwisni, pu pas hihtatotani, pu kwakwhatiwisni, pu kaptsi'tiwisni. Pi

pam- sa suan unañwtalwuwni'ta, sus'öqala, pu hoñvi'ta. Pay nam sohsoyam aqwhaqami pan put yuaatiwisni. Nam antani, kitota. ¹³ Noqw suhka wuy inumi pañqawu: Ya ima qōtsat yuwsiyuñqam hákimu? Ya puma háqaqwya? ¹⁴ Noqw nu put aw pañqawu: Tāqa, pi um navoti'ta. Noqw pam inumi pañqawu: Ima hapi qaan'ewakw kānavotpit añqw nõña; nihqe yuwsiy tūvahomyaqe, Mañat unwáyat akw put qōtsatota. ¹⁵ Paniqw öviy puma God moñw'atsvewayat atpip hōñi; nihqe nāqavo, tälö', pu mimhikqat añ kiyat ep put eñem tumalay'yuñwa. Noqw i' moñw'atsvewat ep qátuhqa pumuy amumum qátuni. ¹⁶ Soon puma pāpu tsōñso'ni, piw pānakso'ni. Soon pumuy amumi tōñvani, piw utuhuutini, ¹⁷ Pi Maña moñw'atsvewat nāsave qátuhqa pumuy amumi tunatyawmaniqw öviy'o. Nen pāhut hakiy taytoynañwuqat nõñañataqat añ tsamni. Noqw ason God pumuy posvalayamuy sohsok ayo hōnani.

8

The Seventh Seal

¹ Noqw pam tsáñe'nihqat tuvoylat tsíkaqw, pahsat öveqatsit ep sutmaqma, pahantawat nāsamiq pahsavohaqamii. ² Noqw nu yorikq tsáñe'nihqam hoñvia'yat God atpip hōñi. Noqw puma tsañe' tötöqpit makiwya. ³ Noqw suhka hoñviaya pítuhqe, kwanwáhovaqtuqat eñem tataqtsoqpit aw wunuptu, sikavalasivat añqw yukihqat qöqöhpit yawkañwo. Noqw himu kwanwáhovaqtuqat taqtsokiwniqat nihtiwtuqat

pam makiwa. Nihqe pam sohsokmuy God sinomuyatuy nāwakinpiyamuy enañ tataqtsoqpit sikavalasivat añqw yukiwhqat aqw put taqtsoka, moñw'atsvewat atpipo. ⁴ Noqw hihta kwanwáhovaqtuqat kwĩtsiñwuat hoñviayat māyat añqw God aw wunuptu, put sinomuyatuy nāwakinpiyamuy enañ namiqwriwkañwo. ⁵ Noqw hoñviaya qōqōhpit kwusut, tataqtsokpit añqw tōvut put aw oyat, pahsat pu tūwaqatsit aw put tūva. Noqw pahsat pu himu a'nō tōtōqa talwiptikañw umhta; pu tutskwa tayayayku.

The Trumpets

⁶ Noqw ima tsāñe'nihqam hoñvia'yat tsañe' tōtōqpit himuy'yuñqam pahsat tōqtotiniqey anhtoti. ⁷ Pahsat pu mohti hoñviaya tōqti. Noqw pahsat pu lōmowa-niqw pu qōhi uñwat enañ namiqwriwtaqa mātaktiqe, tūwaqatsit aw maspiwa. Noqw tūwaqatsit añ himuy wupatsotski payhp oyit añqw sūkw oyit pahsa' taqti. Pu sohsoy saksátusaqa taqti. ⁸ Pu añknihqā hoñviaya tōqti. Noqw pahsat pu himu wukotukwit antaqa pātuwaqatsit aqw tūviwa, uwiwitikañwo. Noqw pātuwaqatsit pahyp oyit añqw sūkw oyit pahsaqhaqam úñwaniwhitiqey anhti. ⁹ Noqw hihtu pāvaqe tayyuñqam payhp oyit añqw sūp oyit pahsa'nihqam soa. Pu pākihu payhp oyit añqw sūp oyit pahsa'nihqam sapumhti. ¹⁰ Pu payhkomuy pepnihqā hoñviaya tōqti. Noqw wukosohu kopitsokit an uwiwitaqa ōñaqw lōhō; nihqe mūmunañwtuy payhp oyit añqw sūp oyit pahsa'nihqat añ yēva, pu pāhut nōñantotaqat añ'a. ¹¹ Noqw sōhu A'nō Tsīvo yan mātsiwa. Noqw

pāvahu payhp oyit añqw sūp oyit pahsaq a'nö tsip-toti. Noqw kaysiwhqam sinom put akw soa, a'nö tsivoniqw öviy'o. ¹² Pu nälöq epnihqa hoñviaya töqti. Noqw pahsat pu tawa híhin qa nāsamiq pitsíwtaqa hinhtige qatālawva, pu mūyawu piwu, pu sōtuu. Noqw öviy puma híhin qa nāsamiq pitsíwyuñqa qa tālawvaya. Noqw tälö' tāla qa pas nāsamiq pahsavo qa tāla, pu tōkilat piw pay anta. ¹³ Noqw nu taykañw navotq suhka hoñviaya övaqe pūyawmakañw a'nö hiñqawnuma: Is ohi, is ohi, is ohi tūwaqatsit ep yesqamuy amuñemi! Taq pahyom hoñvia'yat nāto töqtini.

9

¹ Pahsat pu tsivotnihqa hoñviaya töqti. Noqw pu sōhu öñaqw tūwaqatsit aw posq nu aw yori. Noqw haqami koysöt pas qa toñtaqat aqw hōtahpi put aw taviwa. ² Noqw pam koysöt qatoñtaqat aqw hōta. Noqw pahsat put añqw kwītsiñw wunuptu, pas haqam wukokoysöñaqw hurukwitsiñw wunuptuqat pan'i. Noqw pañqw hurukwitsiñwuy akw tawa sūmawuy enañ qātalawva. ³ Noqw kwītsiñwuy añqw tötölt nōñakqe tūwaqatsit añ kúrukma. Nihqe puma öqalmakiwya, putskohmokyuñqamuy amún sinmuy tūhototaniqe öviy'o. ⁴ Pay puma tutskwat añ tūsaqat qa hintsatsnaniqat, pan puma mewniwa, piw añ himutsotskita. Pay imuy hakimuy God tuvoylayat akw qalpeq qa tuvoylay'yuñqamuy púmuy-sa puma tūhototani. ⁵ Noqw pay puma sinmuy qa qöqyaniqat pan amuñem yukilti. Pay puma tsivot mūmuyawhtuy añ pumuy okiwsahsanyani. Noqw putskohmoktaqa

hakiy muaqw hin tuyvañwuqat, pay pan tütuyuni, hakiy múaq'ö. ⁶ Noqw ep hapi pu' as sinom so'niqey hepyanikañw, hin panhtotinigeq qa tutwamantani; pu as so'niqey nānawaknaniqw, mokiwu amuñaqw haqami kursni. ⁷ Noqw kawāyom kihpoknik hin hinyuññwuniqw, pan tötölt hinyuñwni. Suhpan wihkat sikavalasivat añqw yukiwtaqat puma wihkay'yuñwni. Pu taywaam sinmuy taywayamuy anyuñwni. ⁸ Pu puma momoymuy amún hōmi'kahkañw, tóhowuy an tamay'yuñwni. ⁹ Pu sivavutsqat antaqat tawitsqave púhikni'yuñwni. Noqw pumuy pūyaltotiqw, pas masaam kaysiwhqamuy kawaymuy kipókkarētamuy lölökinkahkañw, kihpokqat an sōykitani. ¹⁰ Pu puma putskohmokyuñqamuy amún suruy'yuñwni, nihqe suruve howi'yuñwni. Nihqe puma tsivot mūmuyawhtuy añ sinmuy mumu'yanigeq makiway'yuñwni. ¹¹ Noqw hak koysöt qatoñtaqat añqw hoñviaya pumuy amumi moñw'iwatani. Noqw pam hak Hebrew- sinmuy amuhkwa Abaddon yan mātsiwni, nīkañw Greek- sinmuy amuhkwa Apollyon yan'i. ¹² Sūpwat kānavotpit hapi añ ruhpa; noqw meh, nāt hapi piw lōsni. ¹³ Pahsat pu návaynihqa hoñviaya tōqti. Noqw God atpip kwañwáhovaqtuqat eñem tataqtsokpit sikavalasivat añqw yukiwtaqa nālōvaq ālayat añqw hakiy hiñqawhq nu navota. ¹⁴ Noqw pam návaynihqat hoñviayat tötōqpit yawtaqat aw pañqawu: Um wukomunat Euphrates ep nālōqmuy hoñvia'yatuy sómiwtaqamuy ñahni. ¹⁵ Noqw ima nālōyōm hoñvia'yat ñāhiwya. Puma put tuwanit,

talönnit, müyawuy, yahsañwuy aw maskaiwyuñwa, sinmuy payhp oyit añqw sūp oyit pahsa'nihqamuy qōqyaniqe öviy'o. ¹⁶ Noqw kawaymuy aqwyaqam sūmiyaqe pas hihsakip kurs sōmorit pahsa'ya (200,000,000). Noqw nu pumuy hihsa'yaqat navota. ¹⁷ Noqw yan kawaymuy hinyuñqamuy nu tuawyori: Ima pumuy epeq tsokiwyuñqam ūwiwuy an kuwan'iwtaqat tawitsqava sivanavanyuñwa, pu hihta owat jacinth antaqata, pu sikapik'owat antaqata. Noqw kawayom tóhohtuy an qötöy'yuñwa. Noqw moañaqw ūwiñw, pu kwītsiñw, pu sikapik'owa a'nö muki nōnanta. ¹⁸ Noqw imuy payhkomuy akw sinom payhp añqw sūp oyit pahsa'nihqam soa, it qōhit, pu kwītsiñwuy, pu sikapik'owat pumuy moañaqw nōnantaqat akw'a, ¹⁹ Puma moañaqw öqalay'yuñqw öviy'o, pu suruveq'a. Pi pumuy suruam tsütsu'tuy anyuñwa, nihqe qötöy'yuñqe, put akw hakiy tūhototañwu. ²⁰ Pu ahpiy sinom it yan tūyat akw qa sūlawhtiqam hintsakpiy qa añqw lasyat, soq pas pāpu nāp yukiwhput aw nāwakintiwisa, piw nukpanhihikwsimuy amumii. Hihta wutsit sikavalasivat, sen qötsásivat, sen sikasivat, sen owat, sen kohot añqw yukiwyuñqat aw puma nāwakintiwisa, nāmahin pi as puma kurs hin hihta tutwaniq'ö, kurs hin nanaptaniq'ö, piw kurs hin nankwusaniq'ö. ²¹ Pu piw puma tukwyantotaniqey qa añqw lasya, pu hihta nuhtumi wutsilalwaniqeyu, pu tokot sokoplalwaniqeyu, pu hihta uuyiñwyaniqeyu.

The Angel and the Little Scroll

¹ Pu nu piw sukw hoñviayat a'nō öqalay'taqat aw yori. Pam ömawuy yuwsikañw tañaqwunut akw qötösomiwkañw öñaqw hāwi, tutuvenit púrukiwtaqat yawkañwo. Put taywaat pas tāwat an tāla; noqw hokaat üwiñwuy wupa'leletaqat panta.

² Noqw pam putvaqw kuhkuy akw pātuwaqatsit aqw wuhku, pu suyvaqw tutskwat aw'i. ³ Pu wukotohowuy höykuqat an a'nō hiñqawu. Noqw put hiñqawhq, pahsat pu tsañe'sikip yoy'umuki hihta lavayhtoti. ⁴ Noqw tsañe'sikip yoy'umuki lavayhtotiqw, nu as pēnaniqey anhti. Noqw pay hakiy tōnaat öñaqw inumi pañqawu: Pay um tsañe'sikip yoy'umuki hin lavayhtotiqw put tupke', qa pēnani. ⁵ Pahsat pu i' hoñviaya ura nu tuwaqw, pātuwaqatsit aqwnikañw pu tūwaqatsit aqw wuhkukiwtaqa ömiq may itat, ⁶ Pas qaöwílvayhtiqe, pas soon pāpu sōwuniqat pañqawu, God aw yankañwo, God pas sutsep qátuhqat sohsok hihta yúkuhqat aw'i, öveqatsit-nikañw pu añ himu hinyuñqata, pu pātuwaqatsit-nikañw añqe' himu hinyuñqat yúkuhqata. ⁷ Noqw tsañe'nihqat hoñviayat töqtiqat aw pitu. Noqw pep pu' God tunatyaat as tupkiwtaqa aw antsaniwni, pam lavay'aymuy amumi hin lavayhtiqat pan'i. ⁸ Noqw nu hakiy öñaqw tōnayay navotq, pam inumi pañqawu: Um hoñviayat pātuwaqatsit aqwnikañw pu tūwaqatsit aqw wuhkukqat awnen, tutuvenhoyat púruk'iwtaqat yawtaqat put añqw kwúsuni. ⁹ Noqw öviy nu put awnihqe aw pañqawu: Um as nuy tutuvenhoyat máqani. Noqw pam inumi pañqawu: Kwúsuu, nen um sówani. Pam soon

uhponoy qa a'nö tsiptani; nīkañw uhmoañaqw momospalat an kwáñwni. ¹⁰ Noqw ōviy nu put māyat añqw tutuvenhoyat kwúsuhqe put sowa. Noqw antsa imoañaqw momospalat an kwañwti. Nīkañw panis nuy put sowaqw, pahsat pay ivonoveq tsipti. ¹¹ Noqw pam inumi pañqawu: Pay um nāt piw pas hīhihtuy sinmuy amumi yuaatani, pu añqe' nanāpwatuy sinoiwyuñqamuyu amumii, pu lavaymakiway'yuñqamuyu, pu pas momñwituyu.

11

The Two Witnesses

¹ Pahsat pu inumi tuwanpi natōnpit antaqa taviwa. Noqw hoñviaya inumi pañqawu: Um wunuptut, God kīyat tuwantani, pu hom'oyvihkata; pu pep ahpave nānawaknaqamuy pohtoylani. ² Nīkañw it kīhut ihkage nōyakiwtaqat pay um qa énañni, nen put qa tuwantani. Taq pam qa-Jew-sinmuy amumi noiwni. Noqw puma lōp sunat añqw lōq sihkay'taqat mūmuyawhtuy añ it kitsókit pas kaptsiwhqat aw wukukutotani. ³ Noqw nu lōqmuy inuñem yuaataqamuy öqalmaqani. Noqw puma (1260) sūp sōmorit-nīkañw añqw pakwt-payhkomuy sihkay'tasikip sunat tālat añ yuaatani, anaha'mōtsaput yuwsī'kañwo. ⁴ Ima hapi lōyöm olive-tsokit, pu wihqōhit tsotsókpimat tūwaqatsit aw Tutuyqawhqat atpip wúnuhqamu. ⁵ Noqw ason hak pumuy hintsanniqey antiniqw, pahsat pu pumuy moañaqw ūwiñw yámake', hakiy nīnamantani. Noqw ōviy kurs haqawa pumuy hintsanniqey anhte' pan nīniwmantani. ⁶ Ima hapi

yōyañwuy ahoy ñuy'taniqey öqalat pasiwtaniqw, öviy puma hihsavohaqami yuaataniqat pahsavo qa yokvani. Pu pāvahut aw öqalat pasiwtaniqe put úñwat yúkumantani; pu hīhihta tūyat akw sinmuy okiwsahsanniqey öqalay'tani, hihsakis panhtiniqey nāwaknaqey pan'í. ⁷ Pu ason puma hin yuaataniqey yukuqw, pep pu' hak tāqa himuvohkot antaqa koysöt qatoñtaqat añqw yámake', pumuy amumi kihpokni; nen áñwute' pumuy nīnani. ⁸ Noqw pumuy tokoam mokpu put wuhkokitsokit ep kitpik qatsni. Noqw hakim Hikwsit añ tunatyay'yuñqam put kitsókit Sodom-nikañw pu Egypt yan tuñwáya. Ura pep hapi Itahtutuyqawhqa nīniwa, nahoylehtsit ep'e. ⁹ Noqw sohsoyam tūwaqatsit añ yesqam, pu hīhihtu himuñam, pu nanāp lavaymakiway'yuñqam, pu nanāpwat sinoiwtaqam pāyis-nikañw añqw nāsamiq pahsavo tālat añ tokoyamuy mokput aw tayyuñwni; nen hakiy pumuy tūamniqw qa nānakwhani. ¹⁰ Noqw ima tūwaqatsit ep yesqam hahlayhtote' nāhahlaynayani; nen hihta nāhoy nāhuylalwani, ispi ima löyöm lavay'ayat tūwaqatsit ep yesqamuy ura yūyuyhnaqam mokpuniq'ö. ¹¹ Noqw ahpiy pāyis-nikañw añqw nāsamiq pahsakis talq, pahsat pu God añqw Hikwsi hakiy taytoynañwuqa pumuy amuhsonmi pake', pumuy wunuptsinani. Noqw amumi tayyuñqam tsātsawnani. ¹² Noqw nu navotq, hak öñaqw pumuy lavay'ayatuy amumi a'nö pañqawu: Uma peqw wupni, kita. Noqw puma hakiy tönayat navotqe, ömawuy aqw ömiq wūvi, tuwqamat amumi tayyuñq'ö. ¹³ Noqw pahsat tutskwa a'nö

tayayayku. Noqw wuhkokitsoki pakwút-sikip tukiwhput añqw sūp tukiwtaqat pahsaq pam sahpū. Noqw sinom tsañe'sikip sōmorit pahsa'nihqam sūlwahti. Noqw akwsiñwyaqam tsātsawnaqe, òveqatsit ep God pas hihtatota. ¹⁴ It hapi akw lōs kānavotpit añ ayo ruhpa. Noqw meh, amuñknihqat hapi aw suptuni.

The Seventh Trumpet

¹⁵ Pu i' tsañe'nihqa hoñviaya töqti. Noqw pahsat pu òveqatsit ep mowawatiwhq hakim pañqaqwa: Itahtutuyqawhqa, hakiy moñw'asnaqey amum yep qatsit ep moñwtunatyat tuyqawvage, sutsep aqwhaqami moñw'iwtani. ¹⁶ Noqw ima sunat nālōq sihkay'taqam wūwuyom God atpip yesqam tutskwamiq munumtiqe, put pas hihtatotaqe, ¹⁷ Pañqaqwa: Itam ūmi hahlayhtoti, God, Sus'òqaltutuyqawhqa, pu'-nikañw, pay hísatnikañw, pu nātoniqa, Um qaan'ewakw uh'òqalay mah-taknat moñwqatuptuqw òviy'o. ¹⁸ Noqw hīhihtu sinom itsívutoti. Noqw, um uh'itsivuy mah-takne' so'pumuy amuñen hin yúkuniqat aw pitu. Pu um uhlayay'aymuy hihta akw tayawnani, pu uhsinomuyu, pu uñ kaptsi'yuñqamuyu, añ sòqavuñsinmuy-nikañw pu pavansinmuyu. Nen imuy hakimuy tūwaqatsit hovalayañwuqamuy um tuwat hovalani. ¹⁹ Noqw òve God kiyat aw hötsílti. Noqw kiyat ahsonve tatañpi God tu-tavoyat añqw tañawtaqa mātakti. Noqw pahsat talwipta, mowawatiwa, umhta, tutskwa tayayata, pu qaan'eway yañsayoqw lemowa yokva.

12

The Woman and the Dragon

¹ Noqw pahsat pu tokpelat an a'nö hihta tuawi'taqa mātaki. Hak wuhti tāwat yuwsī'ta; noqw mūyaw kuckyat atpikaqe pakiwta; noqw qötöveq wihkayat anqe' pakwt löq sihkay'taqa sōtu kwapya. ² Noqw pam nö'yiwta; nihqe tihtaniqey tūtuynaqe, a'nö pakmumuya. ³ Pu piw suhka hihta tuawi'taqa tokpelat an mātaki-himu qaan'eway palalölöqañw'eway'o. Pam tsañe' qötö'kañw pakwt ālay'ta; noqw qöqtöyat anqe' tsañe' wihka kwapya. ⁴ Noqw suruat tokpelat anqe' sötuy payhp oyit anqw sūp oyit pahsa'nihqamuy lánaknaqe, tūwaqatsit aw maspa. Noqw i' himu palalölöqañwu wuhtit pas pay tihtaniqat aw wunu, tiyat pay panis yamakq, pay sówanique öviy'o. ⁵ Noqw pam tiyohyat tihta. Noqw Tiat ömi God aw wīkiwa, put moñw'asvewayat aw'i; pi pam sohsokmuy sinmuy amumi sivakohot akw moñw'iwtaniqat pan put enem yukiwta. ⁶ Noqw wuhti qayēsiwhpumihaqami wāya, pep God put enem qeni'taqat aw'i. Noqw pep hak (1260) sūp sōmorit anqw pakwt payhkomuy sihkay'tasikip sunat tālat an put aw tunatyawtani. ⁷ Noqw öve nāqöyta; Michael hoñviaymuy amumum palalölöqañwuy aw nāyawi; noqw palalölöqañwuy amum hoñviaymat nāyawi. ⁸ Nikañw puma qa ánwutota; piw qa haqam öveqatsit ep amuñem qenitiwa. ⁹ Noqw wukolölöqañw öñaqw tūwiwa. Pam piw Nukpana yan mātsiwa, pu Satan piwu. Pam hísat-tsua yan piw túnwantiwa. Pam hapi sopkawtaqamuy sinmuy amumi yēlawu. Noqw

pam-niqw, pu hoñviaymat puma tūwaqatsit aw maspiwa. ¹⁰ Noqw nu hakiy tōnayāt ōvaqe navotq, a'nō pañqawu: Pu' hapi God Itahtutuyqawhqa tuwqay añwutaqe, moñw'iwkañw ōqalay'taqey mātakta. Nihqe pam Christ asniy ōqalmaqat, put moñwtavi. Pi itahtupkomuy hihin nēveltotoynaqa tūviwa. Pam pi nāqavo pu tōkilnawit God Itahtutuyqawhqay aw pumuy hihin nēveltotoyna.

¹¹ Noqw puma Mañat uñwáyat akw-nikañw, pu hin navoti'yunqey yuaatotaqey akw put ánwtota. Nihqe puma qatsiy qa kahkawnayat, so'niqey suhtaq'ewya. ¹² Oviy um hahlayhtini ōveqatsi; hahlayhtotini uma ep yesqamu. Noqw is ohi uma tūwaqatsit añ-nikañw, pu pātuwaqatsit añqe' yesqamu! Pi Nukpana pas pavan hinhaqam itsívuiwkañw umumi hāwi, suyan pi hihsavo eñem pētiqw navoti'taqe ōviy'o. ¹³ Noqw wukolölöqañw tūwaqatsit aw tūviwhqey navotqe, pahsat pu pam tiyohyat tihtaqtat wuhtit aw kikihpoktiva.

¹⁴ Noqw wuhti lōqmuy himumasayat makiwa, wukokwahut masayat an'i, pam lölöqañwuy apyeve haqami qayēsiwhpumi eñem qeniwtatqat aw pūyaltiniqe ōviy'o. Noqw payhkomuy-nikañw añqw nāsamiq yahsañwuy pahsavo pep hak put aw tunatyawtani. ¹⁵ Pahsat pu lölöqañwuy moañaqw pāhu nōñañayku, pāyut an'i, wuhtit paöyninaniqe ōviy'o. ¹⁶ Noqw pay tutskwa wuhtit paañwanique hōtsíltiqe, pāhut lölöqañwuy moañaqw nōñakqat sohsok hīko. ¹⁷⁻¹⁸ Noqw ōviy lölöqañw wuhtit aw tuyvanaqe a'nō itsívutiqe, añqw ahpiynihqe, put tímuyatuy amumi kikihpoktiva, hakimuy God tutavoyat añ hinwisqe, Jesus Christ pumuy hin

amuñen hihta hinhtiqat nuhtumi yuaatotaqamuy amumii.

13

The Two Beasts

¹ Noqw nu pātuwaqatsit qalave wunukañw yorikq, pi himu hihta pohkot antaqa pātuwaqatsit añqw yámakto; tsañe' qötöy'kañw pakwt ālay'ta. Noqw āalayat añqe' pakwt pas moñwit wihkaat sönniwuñwa. Noqw qötöyat an tuñwni God qa kaptsiwuñqa pey'yuñwa. ² Noqw nu it hihta pohkot aw yorikq, pam tóhuwuy pívintot anta, pu hōnawuy kukyat antaqaat kuhkuy'ta; pu wukotohowuy moayat antaqaat moay'ta. Noqw lölöqañw öqalay put maqa, pu moñwqeniyu, an ahsupoq nuhtumi moñw'iwataniqat öviy'o. ³ Noqw nu yorikq, pi suhka qötöy aqw pam hihta akw tūhotiwhqe sumataq pam mokni. Nikañw pay pam qa makt, haqe' tūhoiwtaqey an qalaptu. Noqw sinom sohsoyam put hihta pohkoewakw aw kātayyuñwa. ⁴ Noqw lölöqañw it pohkot öqalay máqahqat puma pas hihtatota. Pu puma it hihta pohkot pas hihtalalwaqe pañqaqwa: Ya hak haqam it hihta pohkot antani? Hak sen amum nāyawvaniqey aw öqala? ⁵ Noqw i' himu pohko lavaymakiwhqe, a'nö hihta kwiviyuaativa; piw God aqw qalomáyuaativa. Noqw pam löp sunat añqw löq sihkay'taqat mūmuyawhtuy an nuhtumi moñw'iwataniqat pan put eñem yukiwa. ⁶ Noqw pam yuaaykuqe God nāp hin sasvi; pu tuñwniyat aqw a'nö hiñqawlawu, pu kiyat aqw'a, pu öveqatsit ep yesqamuy amumiq'a.

7 Pu pam God sinomuyatuy amumi kohpoke' pumuy ánwutaniqat pan put enem yukiwa. Pu pam sohsokmuy sinmuy himuñamuy, nanāpwat lavaymakiway'yuñqamuy, pu pas nanāpwat sinoiwtaqamuy amumi moñw'iwtaniqat pan put enem yukiwa. 8 Noqw sohsoyam tūwaqatsit ep yesqam put aw nānawaknani. Noqw pay hakimuy tuñwniam Mañat qatsítutuveniyat añ pey'yuñqw, puma put qa aw nānawakna. Ura pam Maña tūwaqatsit hisat nāt qa yukiwhqat ephaqam pay nīniwniqat pan God put enem tunatyawta. 9 Naqvuy'taqa nam navotni. 10 Hak hakiy tūwiktaqa hapi tuwat nāp tūwiktiwni. Pu sipwuvahpit akw hak hakiy nīnaqa piw tuwat sipwuvahpit akw sūlawhtini. Pep hapi pu' God sinomat tuptsiwni'yuñwe', qa nan'ekni'yuñwni. 11 Pu piw nu sukw pohkot antaqat tuwaqw, pam tūwaqatsit añqw yámakto. Noqw pam mañat an lōq ālay'ta; nihqe wukolōlōqañwuy an yuaata. 12 Noqw pam put apyevenihqat pohkot öqalayay sohsok pasiwta. Nihqe pam sohsokmuy tūwaqatsit añ yesqamuy amumi tuyqawvaqw, puma mohtiwat pohkot aw nānawakna, ura as mokniewakw tūhotiwht, ahoy qalaptuqat put aw'i. 13 Noqw pam qaan'ewakw hihta kātatayhpit tumalay'va; nihqe sinmuy amutpik tokpelat añqw ūwiñwuy hawnañwu. 14 Noqw God pan put nakwhanaqw, pam mohtiwat it hihta pohkot atpip kātatayhpit hintsanhqe, tūwaqatsit ep yesqamuy ūnatotoyna; nihqe pumuy amumi tuyqawvaqw, puma mohtiwat hihta pohkot an son'iwhqat yukuya, i' pohko as sipwuvahpit akw tūhotiwkañw

pay qátuhqat put an'i. ¹⁵ Pu God piw pan put nakwhanaqw, pam it pohkot an yukiwhput qatsit máqa. Noqw öviy it hihta pohkot an yukiwhpu pas antsa yuaayku. Noqw pu hakim hihsa'nihqam it pohkot an yukiwhput aw qa nānawaknaqamuy qöqyaniqat i' himu pohko pañqawu. ¹⁶ Pu añ söqavuñwsinom, pu pavansinom, pu kahaksinom, pu añ öokiwyaqam, añ tütuwikt pu qa tütuwikt, puma sohsoyam hihta akw tuvoylatiwyaniqat pañqawu, sen putvaqw may ep'e, sen qalpeq'a. ¹⁷ Noqw öviy soon hak hihta túini, piw húyani, hal pas i' hak pohkot tuvoylayat akw tuvoylaiwtaqa-saa, sen put tuñwniyat akw'a, sen put pohtoylaniyat akw'a. ¹⁸ Taay, uma aw wūwayani: Wuwni'taqa pohkot pohtoylaniyat māmatsni. Pam sinot pohtoylaniata; nihqe sunát-sikip sunat añqw pakwt payhkomuy sihkay'tasikip sunat-nikañw añqw navay sihkay'ta (666).

14

The Song of the Redeemed

¹ Pu nu yorikq pi Maña tsomot Zion ep wunu. Noqw tsañé'sikip sunat añqw nālöp sihkay'tasikip sōmorit pahsa'nihqam pep put amum hōñi, Nayat tuñwniyat akw qalpeq pey'kahkañwo. ² Noqw hakiy tōnaat öñaqw töqtiqw nu navota. Pas mūmunañwtuy an tōki'ta, pu pas a'nö umhtaqtat pan'i. Noqw lēlenyaqam sivatonlenay añ lēlenyaqw nu navota. ³ Noqw puma moñw'atsvewat atpip puhutawit tawlalwa, pu nālöqmuy hihtuy tayyuñqamuy amutpipo, pu wūwukwmuy amutpipo. Noqw put tāwit pas

soon hak tāwi'vani, hal pas ima tsañé'sikip sunat añqw nālōq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'nihqam tūwaqatsit añqw tuiwyaqam- saa. ⁴ Ima hapi nāto tōtimu, qa hisat hakiy nōmatota; nihqe ōviy qa hisat tokoy hoyalaya. Ima Mañat haqaminiqw añkyañwu. Pumuy hapi God sinmuy amuhsonñaqw tui, puma nuhtuñaqw mohti God sinomatiniqat ōviy'o, pu Mañat sinomatiniqata. ⁵ Noqw moayamuy ep himu unatwi sұлawu, puma God atpip qa hihtakw hinyuñqw ōviy'o.

The Three Angels

⁶ Pu nu piw sukw hoñviayat ōva pūyawmaqwu tuwa. Pam lomatuawit qaso'taqat pasiwkañw, tūwaqatsit añ yesqamuy sopkawtaqamuy amumi yuaatima, nanāp himuñamuyu, pu nanāp wat lavaymakiway'yuñqamuyu, pu nanāp sinmuy amumii; ⁷ Nihqe yan a'nō tsa'timaqe pañqawma: Uma God kaptisitotani, pu pas hihtay'yuñw. Taq pam nuhtuñem hin yúkuniqat aw pitsíwiwta. Uma God ōveqatsit, pu tūwaqatsit, pu pātuwaqatsit, pu haqe' pāhu nōnañatotaqat yúkuhqat aw naokiwhtotani. ⁸ Pu piw suhka hoñviaya añknihqe pañqawma: Wuhkokitsoki Babylon sahpul! Kitsóki Babylon sahpul! Taq sohsoyam nanāp wat sinom soñawnen pep yesqamuy amumum qahopiyese. Nihqe ōviy nawus puma soon qa pumuy amumum God itsívuyat añqw yukuyani. ⁹ Pu piw suhka hoñviaya amuñknihqe a'nō pañqawma: Ima pohkot antaqat aw nānawaknaqam, pu qalpeq, sen may ep tuvoylayat akw pey'vayaqam ¹⁰ Nawus God itsívuyat wine antaqat añqw hikwyani, God itsívuyat qa hihta

enañ namiqwriwkañw kuyapkuyiwqhāt añq'ō. Noqw puma qōhit-nikañw pu sikatōvu'wat akw okiwsaniwyani, imuy qahováriwyuñqamuy hoñvia'yatuy-nikañw pu Mañat pumuy amutpipo. ¹¹ Noqw pumuy okiwsaniwyaqw, kwītsiñw'am ōmiq sūs wunuptuni. Noqw hakim pohkot an yukiwtaqat aw nānawaknaqam, pu hakim tuñwniyat akw pey'vayaqam pas qa haqami nānasuñwnayani, tālōo, pu tōkilat añ'a. ¹² Noqw ōviy God sinomat put tutavoyat añ hinwiskahkañw Jesus aw tuptsiwni'yunqey qa nañ'eknayani. ¹³ Noqw nu navotq hak ōñaqw inumi pañqawu: Um yan pēnani: Yahpiy haqahpiy ima Tutuyqawhāt aw yankahkañw sóiwmaqam hahlayhpit epyani. Owi, kita i' Hikwsi Qahováriwtaqa. Puma panhtote' maqsoniy añqw nānasuñwnani. Noqw pumuy hintsakpiyamuy ahpiy aniwni pay pumuy amumumni.

The Harvest of the Earth

¹⁴ Noqw nu ōmawuy qōtsat aw yori. Noqw hak Sinot Tiyat antaqa ōmawuy ep tsokiwta, sikavalasivat añqw yukiwhput wihkat akw qötösomiwkañwo; nihqe tsaqanhpit a'nō qalay'taqat yawta. ¹⁵ Pu piw suhka hoñviaya God kīyat añqw yámakqe, ōmawuy ep tsokiwtaqat aw a'nō pañqawu: Um uhtsaqanhpiy akw tsahqani, nen hōqni; ispi pay hōqsatiq'ō. Pi tūwaqatsit ep natwani pās tukwsiwta. ¹⁶ Noqw i' hak ōmawuy ep tsokiwtaqa tsaqanhpiy akw tūwaqatsit ep natwanit tsahqa. Noqw tūwaqatsit ep natwani tsovalniwa. ¹⁷ Pu piw suhka hoñviaya ōveqatsit ep God kīyat añqw yámakqe, piw a'nō qalay'taqat tsaqanhpit

yawta. ¹⁸ Pu suhka hoñviaya qōhit aw öqalat pasiwtaqa kwanwáhovaqtuqat enem tataqtsokpit añqw yama. Nihqe pam tsaqanhpi'taqat aw a'nö pañqawu: Um uhtsaqanhpiy a'nö qalay'taqat akw tsahqani. Nen um tūwaqatsit ep ovauyit pölöyat tsovalani. Pi övaat pās kwanw'iwta. ¹⁹ Pahsat pu hoñviaya tūwaqatsit aw tsaqanhpiy akw tsahqaqat panhtiqe, tūwaqatsit ep ovauyit tsovala; pu haqam qölöt qaan'ewakw yahsakoq God itsívuyat tuawi'taqat aqw put maspa. Pep hapi övat pālayat öviy mumtsiyañwu. ²⁰ Noqw pep övat aqw wukukuykuya, wuhkokitsokit ihpovee. Noqw pālaat únwaniwhtiqe añqw nõñakqe, pas kawaymuy sipmoyiyamuy aw pahsavo pāti, pakwút-sikip sunat tutskwa-tuwanit pahsavoo.

15

The Angels with the Last Plagues

¹ Pu piw nu sukw hihta tuawi'taqat qaan'ewakw a'nö hihtaniqat ömi tuwa. Tsáne'nihqam hoñvia'yat tsañe' kānanvotpit yawyuñwa. Pam nuhtuñki, put atsve pu' God itsívuat yukiltini. ² Pu nu piw suhpan wuhkovatuphat panaptsat antaqat üwiñwuy enañ namiqwriwtaqat aw yori. Noqw hakim patuphat qalavaqe hōñi. Puma hapi it hihta pohko'ewakw ánwutota, pu put an yukiwhputa, pu tuvoylayata, pu túwniyata, pu pohtoylaniyata. Nihqe puma God añqw sivatonlenat mákiwyaqey yawyuñwa. ³ Nihqe puma God tumal'ayayat Moses tāwiyat tātawlalwa, pu Mañat tāwiyata; nihqe pañqaqwa: Pas uhtutmala qaan'ewakw kähinyuñwa, God

Sus'öqaltutuyqawhqa. Pas um hapi qaatsat suan hihta hinma. Um hisatñahaqaqw hīhihtuy sinmuy amumi moñwi. ⁴ Puyaw hak haqam uñ qa kaptsi'tani, Tutuyqawhqa? Sen hak uhnatñwaniy qa pas hihtalawni? Pi um hapi nāla qahováriwta. Sohsoy hihtu nanāpwat sinom ökiwkahkañw utpip nāwakintani. Pu um sinmuy amuñem hin yuki'maqw pam susmataq'a, kitota. ⁵ It atsve pu' nu yorikq, pi mötsápki God pep ki'taqat tuawi'taqa öveqatsit ep'e. Noqw kīhut ep yūpaq haqam pas Aantsawat aw hötsílti. ⁶ Noqw tsañe'nihqam hoñvia'yat pañqw nōña, tsañe' kānanvotpit yankahkañwo; pas suhqötsat tusaqtontsatsaqmötsaput añqw yukiwyuñqat yuwsí'kahkañw, kwekwéwhpit sikavalasivat añqw yukiwyuñqat tawitsqay añ kwewyuñwa. ⁷ Noqw nälöqmuy hihtuy tayyuñqamuy amuñaqw suhka imuy tsañe'nihqamuy hoñvia'yatuy nānan'ik hihta huyta. Kurs pam kuyapkuyit sikavalasivat añqw yukiwhqat pumuy huyta. Put añqw aqwhaqami sutsep qátuhqat, God itsívuat opom'iwyuñwa. ⁸ Noqw haqam pas Aantsawat kīhut ep kwitsiñw ohpo, God lolmat tälawñwayat, pu öqalayát añq'ö. Noqw soon kurs hak haqam pas Aantsawat kīhut aw pákini, pas ason tsañe'nihqam hoñvia'yat tsañe'sikipwat kānanvotpit hintsatskaqey yukuyaniqat pahsavoo.

16

The Bowls of God's Wrath

¹ Noqw hak kīhut pas Aantsawat añqw tsañe' hoñvia'yatuy amumi a'nö pañqawhqa

nu navota. Yupavé, uma tūwaqatsit aw God itsívuyat kuyapkuyiwyuñqat wūtayani, kita. ² Noqw mohti'maqa nakwsuqe tūwaqatsit aw kuyapkuyiy wūta. Noqw pahsat pu hakim it hihta pohkot tuvoylayat akw pey'kahkañw, put an himu yukiwhput aw nānawaknaqamuy amuhpa' uya nuhtsel'eway itséhee nōña. ³ Pu hoñviaya añknihqā pātuwaqatsit aqw kuyapkuyiy wūta. Noqw pahsat pu pāhu hakiy mokput uñwáyat anhti. Noqw sohsoy hihtu tayyuñqam pātuwaqatsit añqe' soa. ⁴ Pu amuñknihqā hoñviaya hāhaqe' mūnat, pu pāhu nōñantaqat añ kuyapkuyiy wūtaqw pam únwaniwhti. ⁵ Noqw nu navotq hoñviaya pāhut aw öqalay'taqa pañqawu: Um súanta Tutuyqawhqa, pu'nihqa, pu hísatnihqa, pu nātoniqa. Um yan yúkuhqe súanhti. ⁶ Puma pi uhsinomuy, pu uhlaya'aymuy uñwáyamuy munvanaya. Noqw um pumuy uñwat hikwna, ispi puma put hihkay'yuñq'ö. ⁷ Pu nu piw sukw navotq pam kwanwáhovaqtuqat eñem tataqtsokpit añqw pañqawu: Pas antsa, God Sus'öqaltutuyqawhqa, pay um pas qaatsat sinmuy amuñem suan yuki'ma. ⁸ Pu i' nālöq epnihqa hoñviaya tāwat aw kuyapkuyiy wūtaqe eñem pan yukuqw pam ūwiñwuy akw sinmuy taqtsoka. ⁹ Noqw sinom qaan'ewakw tōñit akw taqtotiqe, God iit kānanvotpit aw öqalat pasiwtaqat nānap hin sasviya. Nihqe puma tunatyay añqw qa lasyat, piw nāt God qa kaptisitota. ¹⁰ Noqw pu tsivot epnihqa hoñviaya it himuvohkot moñw'atsvewayat aw kuyapkuyiy wūta. Noqw moñwtunatyayat añ qömseekma. Noqw sinom hihta

akw a'nö tütuyhtotiqe lēñiy mötstota. ¹¹ Nihqe puma öveqatsit ep God nānap hin sasviya, amuhpa' uya a'nö tütuyhq öviy'o; nīkañw hihta hintsakpiy añqw qa lasya. ¹² Noqw navay epnihqa hoñviaya wukovayut Euphrates aqw kuyapkuyiy wuhtaqw, pāyu lāki. Noqw hōpaq momñwituy amuñem kurs pōhtiwa. ¹³ Noqw nu tuwaqw, pahyom tuyoy'eway hīhikwsim pāvaqwtuy amunyuñqam imuy moayamuy añqw nōña-it wukolölöqañwuy moayat añq'ö, pu it himuvohkot moayat añq'ö, pu i' hak God lavay'ayaatnihqey atsáy'taqat moayat añqw pīwu. ¹⁴ Ima hapi nukpanhīhikwsimu. Noqw puma hīhihta kātatayhpit hintsaktivayaqe, ahsupoq tūwaqatsit añ momñwituy amuhpa' nankwusaqe haqami tuwvōhtayaniqat öviy tsovalaya, Sus'öqalat God wukotalöñniyat aw pítuq'ö. ¹⁵ Meh, nu' hapi uyiñwut an pítuni, (kita Tutuyqawhqa). Yuwsi'kañw pās tunatyawmaqa hahlaypit epni. Taq ka pam qayuwsi'kañw waynumqw, sinom put aw yórikyaqw, put eñem haman'ewayni. ¹⁶ Noqw hīhikwsim haqami Hebrew- sinmuy amuhkwa Armageddon yan mātsiwhqat aw momñwituy tsovalaya. ¹⁷ Pahsat pu tsañe' epnihqa hoñviaya sūmawuy aw kuyapkuyiy wūta. Noqw öveqatsit ep kīhut pas Aantsawat ep moñw'atsvewat añqw hakiy a'nö tōnaat hiñqawhqe pañqawu: Yukilti hapi, kita. ¹⁸ Noqw pahsat mowawatota; pu umhta; pu talwipta; noqw tūwaqatsi a'nö tayayayku, pas hisatñahaqaqw sinom tūwaqatsit añ yesq pañqaqw qa hisat pan hiniwhitiqat pan'i. Pi pas qaan'ewakw tutskwa tayayayku. ¹⁹ Noqw qaan'ewakw

kitsóki pāyivo tsihtsikti. Noqw añqe' hīhihtuy sinmuy wuhkokitsokiam sapumhti. Noqw God wuhkokitsokit Babylon u'naqe, qaan'ewakw itsívuy wine kūyiwtaqat antaqat put hikwna. ²⁰ Noqw sohsovik pāñaqw tutskwa kūyyuñqa kurs haqamiya; pu tuhtukwi pīwu. ²¹ Noqw qaan'ewakw yañsayo lemowa sinmuy amumi ōñaqw lōhō; sohsoy nanāp tsivót-sikip sunat pututuwanit pan puptu. Noqw sinom God nānap hin sasviya, lemowat kānavotpit ep'e, pas kānavotpi qaan'ewakw nuhtsel'ewayniqw ōviy'o.

17

The Great Prostitute

¹ Noqw ima tsáñe'nihqam hoñvia'yat ura kuyapi'yuñqw, pumuy amuñaqw suhka inuminihqe inumi pañqawu: Um inumum pewni. Noqw God it qaan'ewakw kitsókit tokoy huhyaqat antaqat eñem hin yúkuniqat nu ūmi mahtaknani. Pam kitsóki hāhaqe' pāvahut añ qātsi. ² Put hapi amum ima tūwaqatsit añ momñwit nākwañway'ya. Noqw tūwaqatsit añ yesqam soñawnen hōnaqtoti, put amum nākwañway'yagee. ³ Noqw nuy Qahováriwtaqat Hikwsit akw tuyqawiwtaqw, hoñviaya haqami qayēwiwhpumi nuy wīki. Noqw nu hakiy wuhtit hihta pālañwput pohkot epeq tsokiwtaqat tuwa. Noqw himuvohko pas qalománanatñwanit akw pēvey'kañw, tsáñe' qötöy'kañw pakwt ālay'ta. ⁴ Noqw wuhti palasakwawsat-nikañw pu pas pālañwput yuwsí'kañw, pu sikavalasivat, pu a'nō hihkay'yuñqat o'wat-nikañw, pu pearl enañ yuwsí'ta; noqw kuyapit sikavalasivat añqw

yukiwhput put tuyoy'ewakw qahopqatsiyat añqw kūyiwtaqat yawta. ⁵ Noqw qalpeq tuñwni pey'ta. Noqw yan hapi pey'ta: I' HAPI BABYLON PAS PAVANNIHQA, TOKOY HUHAYAQAMUY YUAMU, PU TUWAQATSIT EP HIHTA TUYOY'EWAKWNIHQAT ANIWNAQA. Noqw kurs hak put tuñwniyat mātsi'tani. ⁶ Noqw nu it wuhtit aw tātayhq, pam God sinomuyatuy uñwáyamuy akw hōnaq'iwta, pu Jesus eñem so'qamuy uñwáyamuy akw'a. Noqw nu aw yórikqe pas pavan aw wūwanta. ⁷ Noqw hoñviaya inumi pañqawu: Ya um hinoqw pas kātayta? Nu wuhtit hihta tuawi'taqat uñ āawnani, pu i' himuvohko tsañe' qōtoy'kañw, pakwt ālay'taqa put ikwiwtaqat piwu. ⁸ It pohkot um aw yorikq, pam pay as qatut mōki. Nikañw pam koysöt qa toñtaqat añqw wupni. Nen pahsat pu haqami hovalniwniqat aqw pákini. Noqw tūwaqatsit ep yesqam qatsit qaso'taqat qa pasiwyuñqam pohkot aw kātayyuñwni, hakim tuñwniam tūwaqatsit yayhniwhqat pañqaqw Mañat qatsítutuvenyat ep qa pey'yuñqam, púmaa. Pi i' pohko ura as qatut, haqamii; nikañw nāt piw qátuni. ⁹ Noqw öviy hak suan wuwni'taqa it aw wūwamantani. I' tsañe' qōqtö hapi tsañe' tsotsmo. Noqw wuhti pumuy epeq tsokiwta. ¹⁰ Puma piw tsañe'nihqamuy momñwituy tuawi'yuñwa; tsivotnihqam pay súlawhti; noqw suhka pu' qatu; pu suhka pay nātoni. Noqw ason pam pite' pay hihsavoni. ¹¹ Noqw i' himovohko, as úranikañw, pay pu' qa háqamnihqa, pam hapi nanalt épeqnihqani. Nihqe pam imuy tsañe'nihqamuy amuñaqw suhkani; nihqe pam

haqami hovalniwniqat aqwni. ¹² Noqw pu pakwt ālat um aw yorikq, ima hapi pakwt momñwituy tuawi'yuñwa. Nikañw pay puma moñwtunatyay nāt qa makiwya. Puma pay hihsavo it himuvohkot amum moñw'iwyuñwniqat pan amuñem yukiwa. ¹³ Noqw puma sun wuwni'yuñwe' it hihta pohkot öqalay, pu moñwqeqniy maqayani. ¹⁴ Noqw ima hapi Mañat aw kihpokyani. Noqw pay pam pumuy áñwutani. Pi pam hapi nuhtumi tutuyqawyaqamuy amumi Tutuyqawhqa, pu momñwituy amumi Moñw'iwta. Noqw ima put ámumyaqam hapi wáñwayniwyaqamu, namorstiwyaqamu, nihqe pas ántsai'wisqamu. ¹⁵ Pu hoñviaya inumi pañqawu: Pu it pāhut um aw tātayhq, ura tokoy huhyaqa wuhti put añqw qatuqw, pam hapi hihituy sinmuy tuawi'ta, kaysiwhqamuyu, nanāpwatuy hihtuy sínmuuyu, pu nānapwat lavaymakiway'yuñqamuyu. ¹⁶ Pu it pakwt ālat um aw yorikq, puma it wuhtit tokoy huhyaqat aw pas qa suhta'ewyani; nen put kīqötötat, yuwsiyat put añqw poswayat, tokoyat soswani; nen qōhit akw put taqtsokyani. ¹⁷ Pi God pumuy pan unañwtoynaqw puma put tunatyayat aw antsanye', sun'unañway'kahkañw, it hihta pohkot aw moñwtunatyay noayani, haqami God lavaiyat añ ahsupoq anhtiniqat aw pahsavoo. ¹⁸ Pu it wuhtit um aw yorikq, pam hapi qaan'ewakw wuhkokitsókit tuawi'ta, tūwaqatsit añ momñwituy amumi tuyqawi'taqata.

18

The Fall of Babylon

¹ Yantaqat atsve pu' nu yorikq, pi suhka hoñviaya òveqatsit añqw hawto, a'nö öqalat pasiwkañwo. Noqw tūwaqatsit añ suyan tālawva, tālañwayat akw'a. ² Noqw pam a'nö tōnay añqe' tsa'timaqe pañqawu: Babylon pas pāvannihqa sahpu; Babylon- kitsóki sahpu. Noqw nukpanhihikwsim pep ki'vayani, pu sohsoyam hihtu tuyoy'e'way hīhikwsimu, pu sohsoyam hihtu i'tseheet, pu tuyoy'e'wayom masay'yunqam pīwu. ³ Pi sopkawtaqam sinom put amum qahopihintsatskaqe soñawnen wine akw hōnaqtoti. Noqw tūwaqatsit añ momñwit put amum nākwañway'ya. Pu tūwaqatsit ep huhyayaqam put kwañwáewhqatsiyat atsviy kāhaktoti. ⁴ Pu nu piw hakiy òñaqw tōnayay navotq pañqawu: Uma put añqw nōñakni, isinomu; nen uma qaanhtipuyat ep qa ámum hintsatskani. Taq ka uma piw put amum hīhihta añ kānanvotyani. ⁵ Taq put qaanhtipuat òveqatsit aw pitu. Noqw God put nukpanayat aw pónakna. ⁶ Pam umuy hintsanhq, pan uma tuwat put hintsanyani; pu hin hinhtiqat uma navitañw'iwtaqat tuwat yukunayani. Pu pam umuñem kuyapit aqw ohpoknaqw, uma eñem put navitañwtotani. ⁷ Ura as pam nāhihtay'taqe kwañwáqtu. Noqw òviy uma okiwsasne' qahahlayhtapnayani. Himu pam unañwpeq pañqawu: Pi nu moñwi; nu qa koñnalavu. Nihqe soon nu hihta qahahlayhpit aw yórikni. ⁸ Paniqw òviy sūkw tāwat ep hīhimu kānavotpit put aw pítuni-tūya, qahahlayhpi, pu tsóñawu. Noqw pam qōhit akw pās tsohtso'ni. Pi Tutuyqawhqa God put hin yukunaniqa a'nö öqala. ⁹ Noqw tūwaqatsit

añ momñwit put amum nākwañway'yaqam, pu
 amum hihta nasani'yuñqam put ep is óhilalwani,
 tsaykitani, put uwiwitaqw kwĩtsiñwyat aw
 taykahkañwo. ¹⁰ Pas okiwhintaqw tsātsawnaniqe,
 yāvaqw hoñkahkañw pañqaqwani: Is ohi, is
 ohi, qaan'ewakw wuhkokitsoki Babylon! Um
 sūs tāwat añqe' qōniltiqat ep pay kīqōti. ¹¹ Pu
 tūwaqatsit ep huhyayaqam put ep tsaykitani,
 pu qahahlayyani, pāpu qa hak pumuy
 huhyanpiyamuy túiniqw ōviy'o. ¹² Puma ĩt
 hihta huhyaya: Sikavalasivata, qōtsāsivata,
 o'wat a'nō hihkay'yuñqata, pu pearls, pu tusaq-
 tontsatsakwmōtsaput suphiñputa, pu palasakwat
 tsatsákwmōtsaputa, pu wishōptsatsakwmōtsaputa,
 pu palatsatsakwmōtsaputa, pu sohsok hihta
 kwanwáhovaqtuqat kokhota, pu sohsok hihta
 ivoryt añqw yukiwyuñqata, pu sohsok hihta a'nō
 hihkay'yuñqat kohot añqw yukiwyuñqata, pu
 sikasivata, pu pay sīvata, pu marble owat añq'ō,
¹³ Pu cinnamon, pu hihta hovaqtuyaqata, pu hihta
 akw nalwitotaqata, pu himu kwanwáhovaqtuqat
 tataqtsokiwhqata, pu wine, pu wihkuyita,
 pu a'nō pinput ñumnita, pu sōhōvosita, pu
 wāwakastuyu, kanelmuyu, pu kawaymuyu,
 pu karētamuyu, pu tūtuwiktuyu, pu sinmuy
 qatsíyamuyu. ¹⁴ Ura as um sohsok ĩt hihta ep
 nāhahlaynañwu. Noqw meh, pam sohsoy tūwaya.
 Noqw sohsoy himu nukñwa, pu lolma ũñaqw
 ahpiyya. Noqw soon um pāpu pūvut pantaqat
 túwani. ¹⁵ Noqw ĩt huhyayaqam put wuhtit atsviy
 kāhaktotiqam, put okiwhintaqw, mamqasyaqe
 yāvahaqaw hoñkahkañw, tsaykikahkañw a'nō

hiñqaqwat, ¹⁶ Pañqaqwani: Is ohi, is ohi, um qaan'ewakw wuhkokitsoki! Ura as um suphiñput tusaqtontsatsakwmötsaput, pu palasakwawsat, pu pas pālañwput yuwsitañwu, pu sikavalasivat, pu a'nō hihkay'yuñqat o'wat-nikañw pu pearl enañ ura as yuwsita. ¹⁷ Noqw sūs tāwat añqe' qöniltiqat ep i' kahahkimu qaan'ewakw sūlawhti. Noqw sohsoyam pākihut añqe' momñwit, pu pākihut akw yaktañwuqam, pu pākihut tumalay'yuñqam, pu hihsa'nihqam pāvaqe nānahoy huhyayaqam yāvaqw hoñni. ¹⁸ Nihqe put uwiwitaqw kwītsiñwyat tutwaqe sáakmaqe pañqaqwa: Ya haqam wuhkokitsoki it qaan'ewakw wuhkokitsokit anta? ¹⁹ Nihqe puma qötömi qöat tsálakinkahkañw, sáakiwtaqe tsaykikahkañw a'nō hiñqaqwat pañqaqwa: Is ohi, is ohi, wuhkokitsoki! Pas as pam qaan'ewakw hihta hihkay'taqat hintsakq, öviy sohsoyam pāvaqe pākihut akw hintsatskaqam put atsviy kähak'iwwisa. Noqw sūs tāwat añqe' qöniltiqat ep pam kīqöti, yan lavayhtoti. ²⁰ Oviy uma hahlayhtotini, öveqatsit ep yesqamu, God sínomatu, piw put lavay'aymatu; pi God umuñem put aw nāoya. ²¹ Noqw hoñviaya a'nō hoñvi owat wukomatat antaqat kwusut, pātuwaqatsit aqw put tūva pañqawkañwo: Yan hapi qaan'ewakw wuhkokitsoki Babylon tūviwni; nen pas qa nātuwiwni. ²² Noqw sivatonlenat añ lēlenyaqamuy tōkiam soon pāpu uhsonve nanaptiwni, um Babylon-kitsóki; pu tātawlalwaqamuy tōnaam soon nanaptiwni, pu muriñput lēnat añ lēlenyaqamuyu, pu sivatötöqpit añ lēlenyaqamuyu. Piw soon hak

tumaltuwi'taqa pay nāp hihta tuwi'taqa pāpu uhsonve nātuwiwni. Piw soon pāpu uhsonve hisat haqam nūmantotani. ²³ Piw wihqōhi soon pāpu hisat qōhi'yuñwni. Pu möönañwuy, pu mö'wit tōnaam soon pāpu uhsonve nanaptiwni. Pi um powaqat an sopkawtaqamuy sinmuy tuhisat akw ūnatoynaqw, uñaqw huhyayaqam tūwaqatsit ep pas pavansinomniwhtoti. ²⁴ Noqw put ep God lavay'aymuyatuy uñwáam nātuwiwa, pu God sínomuyatuy uñwáamu, pu sohsokmuy tūwaqatsit ep hakimuy qöqyaqamuy uñwáamu.

19

¹ Yantaqat atsve pu' nu navotq, hakim kaysiwhqam ōveqatsit añ a'nö hiñqaqwaqe pañqaqwa: Alleluia! Kwakwhay God Itahtutuyqawhqa! Um hapi itamuy ayo oya. Um hapi pas hímuu, ōviy itam uñ kaptsi'lalwa. Um-sa nāla öqalay'ta. ² Um hapi qaatsay'makañw nuhtuñem suan hin yúkuñwu. Pi um wuhtit tokoy huhyaqat qaan'ewakw hinhtiqat eñem hin yuku, it wuhti tuskapqatsiy akw tūwaqatsit ep sinmuy qalomáhintsanhqat éñemi; nihqe uhtumal'aymuy ep put aw nāoya. ³ Pu piw puma pañqaqwa: Alleluia! Noqw put kwĩtsiñw'at sūs ōmiq wunuptu. ⁴ Noqw ima sunat nālōq sihkay'taqam wūwuyom, nālōqmuy hihtuy tayyuñqamuy amumum tutskwami munumhtotiqe, God moñw'atsvewat ep qátuhqat pas hihtatotaqe pañqaqwa: Pas antsa, Alleluia!

The Wedding Feast of the Lamb

5 Noqw moñw'atsvewat añqw hakiy tōnaat pañqawu: Uma God Itahtutuyqawhqay tayawnayani, uma sohsoyam tumal'aymatu, pu uma put kaptsi'yuñqamu, añ sōqavuñwsinomu, pu pavansinomu. 6 Noqw nu navotq pas hakimuy qaan'ewakw hintaqamuy tōnaam tōtōqa, haqe' pāhu sōykitotaqat pan'i, pu pavan a'nō úmukqat pan'i, noqw pañqawa: Alleluia! Pi God Sus'ōqaltutuyqawhqa hapi moñw'iwta. 7 Itam hahlayhtotini. Owi, itam pas hinhaqam hahlayyani; nen pas kaptsitotani. Tsañaw pi Mañat nōmataniqat aw pitu. Noqw nōmaatniqa pās moñwvasiwa. 8 Nihqe pam tusaqtontsatsakwmōtsaput suphiñput kwanw'ewakw suhqōtsat yuwsit'aniqat pan put eñem yukiwa; pi tusaqtontsatsakwmōtsapu suphiñpu God sinomuyatuy sūantsakpiyamuy tuawi'ta. 9 Noqw hoñviaya inumi pañqawu: Um yan pēnani: Pas hapi Maña nōmataqw put ep nōviwhqat aw tūsamiwyaqam hahlayhpit epyani. Pu pam inumi pañqawu: I' hapi God lavayiatnihqe pas antsa. 10 Noqw nu kukmiq nātuvat, as put pas hihtataniqw, pam inumi pañqawu: Soh, pay um qa panhtini. Pay nu umún God eñem tumalay'ta, pu uhtupkomuy Jesus tuawi'yuñqamuy amun'i. Um God pas hihtalawni. Pi Jesus tuawi'yuñqam God lavay'aymuyatuy amún God Hikwsiyat akw tuyqawiwyuñwa.

The Rider on the White Horse

11 Noqw ōmi hōtsíltiqw, nu qōtsákawayot aw yori. Noqw aqw tsokiwmaqa Pas Antsay'maqa Pas Qaatsay'maqa yan mātsiwa. Nihqe pam

suan hihta añ wūwañwu, piw suan kihpokñwu. ¹² Noqw pōsiat ūwiñwuy anta; noqw qötōyat añqe' wūhaq wihka kwapya. Noqw pam tuñwniy akw tuvoylaiwtaqw, qa hak put tuwi'ta, pas pam-saa. ¹³ Noqw pam usimnit unwat akw mórokput yuwsita. Nihqe pam God Lavayiata yan mātsiwa. ¹⁴ Noqw tuwvöh'aymat qötsákawaymuy añ tsokiwkahkañw òñaqw put añkya tusaqtontsatsakwmötsaput suphiñput kwañw'ewakw suhqötsat yuwsikahkañwo. ¹⁵ Noqw moañaqw sipwuvahpi a'nö qalay'taqa yayma. Noqw put akw pam hīhihtuy nanāpwatuy sinoiwtaqamuy wuvahtani. Nen pam pumuy sivamoñwkohot akw amumi moñw'iwtani. Pi pam hapi Sus'òqalat God nuhtsel'ewakw itsívuyat sinmuy amuñem na'sastani, hak haqam òvat mumtse', pālayat na'sastañwuqat pan'i. ¹⁶ Noqw pam usimniy añ-nikañw pu qahsiy añ tuñwniy pēni'taqw yan pey'ta: MOMÑWITUY AMUMI MOÑW'IWTAQA, PU TUTUYQAWHQAMUY AMUMI PAS TUTUYQAWHQA. ¹⁷ Noqw nu sukw hoñviayat tuwaqw, tāvit ep wunu. Nihqe pam a'nö tōnay añqe' tsahtsa'lawhqe, òva sohsokmuy masay'yuñqamuy pūyawnumyaqamuy amumi pañqawu: Uma pew tsovawmaq, God umuñem wukonovat na'sasta. ¹⁸ Noqw uma añ pas momñwituy tokoyamuy nōñōsani, pu solāwamuy amumi momñwituy tokoyamuyu, pu añ a'nö ò'qaltuy tokoyamuyu, pu kawaymuy tokoyamuyu, añ qa tūtuwiktuyu, pu tūtuwiktuyu, añ sōqavuñwsinmuyu, pu pas pávansinmuyu. ¹⁹ Noqw nu yorikqw, i' himuvohko-niqw, pu tūwaqatsit

añ pas momñwit-niqw, pu tuwvöh'aymat sūmi tsovalti. Nihqe puma qötsákawayot epeq tsokiwtaqat, tuwvöh'aymuyatuy enañ amumi kihpokya. ²⁰ Noqw i' himuvohko ñuiwa, pu God lavay'ayaatnihqey atsáy'taqa pīwu. Ura pam it himuvohkot atpip kātatayhpit tumalay'taqa, hakimuy put tuvoylayat akw tuvoylaiwyuñqamuy ūnatoya piw put an hihta yukiwhput aw nānawaknaqamuyu. Puma nāto taykañw, qōhit patuphaiwtaqat tövu'wat akw uwiwitaqat aqw tūviwa. ²¹ Noqw ahpiy akwsiñwyaqam kawāyot epeq tsokiwtaqat sipwuvahpit put moañaqw yaymakqat akw sūlawhti. Noqw masay'yuñqam tokoyamuy nānasna.

20

The Thousand Years

¹ Pahsat pu nu sukw hoñviayat aw yori. Pam ñnaqw hawhqe, koysöt qatoñtaqat aqw hōtahpit, pu wupasivanamiqlölöt yawta. ² Nihqe pam wukolölöqañwuy, pay hisat qátuhqat tsūat, Nukpana, pu Satan yan piw mātsiwhqat núahqe, sūp sōmorit yahsañwuy pahsavo put soma; ³ Nit koysöt qatoñtaqat aqw put tūvat aqw uhta, nit pu ep tuvoylata. Noqw ōviy kurs hin pam pāpu sinmuy ūnatotoynani, sūp sōmorit yahsañwuy añ kuyvaniqey aw pahsavoo. Nit ason put atsve pam hihsavo mātaviwni. ⁴ Noqw nu moñw'aatsvewat aw yori. Noqw hakim añ yēse. Puma hapi nuhtumi moñw'iwyuñwniqat pan pumuy amuñem yukiwa. Pu hakim God lavaiyat yuaatotakahkañw Jesus tuawi'yuñqey

ep qöyaniwyaqamuy nu amumi yori. Puma hapi himuvohkot aw qa naokiwlalwa, pu put an hihta yukiwhput qa aw nānawakna; pu qalpeq, pu may ep put tuvoylayat qa akw tuvoylatoti. Puma mokiwuy añqw ahoy tātayyaqe, sūp sōmorit yahsañwuy añ Christ amum moñw'iwyuñwa.⁵⁻⁶ Ima hapi mohti ahoy yesva. Pas i' hak mohti ahoy yesvaniqamuy amumum ahoy tātayhqa hahlayhpit epni. Pi mokiwu qa lōs put aw öqalay'tani. Pi mohti ahoy yesvaniqam hapi God awwat-nikañw pu Christ awwat wimmomñwitni; nen sūp sōmorit yahsañwuy añ put amum moñw'iwyuñwni. Noqw pay ahpiy mímawat so'pum pay ason pas sūp sōmorit yahsañwuy súlawhtiniqat pahsavo pay hāk qa yesvani.

The Defeat of Satan

⁷ Pu ason sūp sōmorit yahsañwu súlawhtiqw, pepeq pu' Satan sivikiñaqw mātaviwe', ⁸ Tūwaqatsit ep nalōnan'ivaqw sinmuy yesqamuy ūnatoynani, it Gog añqw sinmuyu, pu Magog añqw sinmuyu; nen pumuy sūmi tsovalaqw, puma God aw nāqöytani. Noqw puma pātuwaqatsit qalavaqe tūwat an qaan'ewakw hintani. ⁹ Pu puma tutskwat añ ahsupoq kúrukme', God sinomuyatuy haqam hāk yesqat póñokyani, pu God kitsókiyat put aw unañwayat pīwu. Noqw öviy pam öñaqw ūwiñwuy tūve', pumuy taqtsokni. ¹⁰ Pahsat pu Nukpana pumuy ūnatoynaniqa ūwiñwuy patuphat antaqat tövu'wat akw uwiwitaqat aqw tūviwni, ura i' himuvohko- niqw, pu God lavay'ayaatnihqey atsay'taqa pañsoq tūviwhqat pañsoq'a. Noqw puma

sutsép-sa pepeq kānavoti'yuñwni, talönvaqat añ'a, pu mimhikpuvaa.

The Final Judgment

¹¹ Pahsat pu nu qaan'ewakw qōtsat monw'atsvewat aw yori, pu hakiy put ep tsokiwtaqata. Noqw put pitsánwayat apyeve tūwaqatsi, pu tokpela haqami hiniwhtiqe qa nātuwiwa. ¹² Noqw nu yorikq pi ima so'pum añ sōqavuñwsinom, pu pavansinom God atpip hōñi. Noqw tutuveni purumhtoti. Noqw pu piw suhka tutuveni puru. Pamwa qatsítutuveni yan tūñwantiwa. Noqw ima so'pum it wūhak tutuvenit añ hin pey'yuñqat put ahpiy hin yukuniwya, hinhaqam hintsatskaqey pan'i. ¹³ Pu pātuwaqatsi put añqe' so'pumuy mātavi; pu mokiwu maskit amum pepeq so'pumuy mātavi. Noqw puma sohsoyam nanāp hin hintsatskaqey ahpiy yukuniwya. ¹⁴ Noqw mokiwuniqw pu maski, puma ūwiñwuy patuphat antaqat aqw tūviwa. Pam hapi lōs mokiwu. ¹⁵ Pu hakiy tuñwniat qatsítutuvenit ep qa pey'taqw, pam ūwiñwuy patuphat antaqat aqw tūviwñwu.

21

The New Heaven and the New Earth

¹ Noqw nu puhutokpelat aw yori, pu puhutuwaqatsit aw'i, i' mohtiwa tokpela, pu mohtiwa tūwaqatsit haqami tūwayaqw ōviy'o. Noqw pātuwaqatsit pāpu qa háqamo. ² Noqw nu' John, wuhkokitsokit pas pavan hímunihqe qahováriwtaqat ōñaqw God añqw hawtoqw aw tātayi. Noqw pam Jerusalem Pūhunihqa yan

mātsiwa. Pam mömö'wiqa puwsuñwayniqat aw hin yuwsitañwuqat pan sóniwa. ³ Noqw hakiy a'nō tōnaat ōnaqw pañqawhq nu navota; noqw yan lavayhti: Meh, God kīat sinmuy amumum yanta; noqw pam pumuy amumum qátuni; noqw puma put sinomatni; noqw God pas nāp pumuy amumum yantani; nen pumuy Tutuyqawhqaamni. ⁴ Pu God pumuy posvalayamuy sohsok ayo hōnani. Pu mokiwu pāpu qa háqamni; pu qahahlayhpi, pu pahki súlawhtini; piw soon haqam pāpu himu tūyani, pi hisatqatsi pay tūwayaq'ō. ⁵ Noqw i' moñ'atsvewat epeq tsokiwtaqa pañqawu: Meh, nu hapi sohsok hihta pūhulawu. Noqw pam inumi pañqawu: Um it pēnani, i' lavayi pas antsa, pas qa paysoq'a. ⁶ Noqw pam inumi pañqawu: Yukilti hapi! Nu hapi Alpha pu Omega. Nu hapi sohsok hihta yayhnaqa, pu sohsok hihta aw pās yúkuniqa. Nu pāhut nōñañataqat hakiy taytoynañwuqat pānaqmokiwtaqat paysoq máqani. ⁷ Añ kuytaqa hapi sohsok hihta makiwni; noqw nu put Tutuyqawhqaatni; noqw pam ítini. ⁸ Pu ima añ tūmamqasyaqam, pu qatuptsiwni'yunqam, pu tuyoy'ewakw hinyunqam, pu tuqwyantotaqam, pu qahopiyesqam, pu tuhisay akw hintsatskaqam, pu nāp yukiwput aw nāwakintotaqam, pu sohsoyam a'tsat, it qōhit patuphat antaqat tövu'wat akw uwiwitaqat pañsoq nuhtumyani. I' hapi lōs mokiwu.

The New Jerusalem

⁹ Pahsat pu ima tsañe' hoñvia'yat ura nuhtuñk tsañe'sikip kānavotpit kuyapkuyi'yunqamuy

amuñaqw suhka inuminihqe inumi pañqawu: Kurs um pewni. Noqw nu it mö'wit Mañat nōmayat ūmi mahtaknani. ¹⁰ Pahsat pu nu Qahováriwtaqat Hikwsit akw tuyqawiwtaw, pam haqami qaan'ewakw wupatukwit aqw nuy wíki. Nihqe pepeq pam qaan'ewakw wuhkokitsokit pas pavan hímunihqe qahováriwtaqat Jerusalem yan mātsiwhqat inumi mahtakna. Pam ōñaqw God añqw hawto ¹¹ God lolmat tālawñwayat tālawñway'kañwo. Noqw tālawñwaat hihta owat pas a'nō hihkay'taqat an talqaqsala, it jasper-owat an'i; hihta suyantalqat an suyan tāla. ¹² Noqw kitsóki qaan'ewakw wupatuhpelat akw nōyakiwta. Noqw tuhpelat añ pakwt lōq sihkay'tasikip hōtsíwa. Noqw hōtsíwat añqe' pakwt lōq sihkay'taqam hoñvia'yat hōñi. Noqw put añ natñwani pey'yuñwa. Nihqe pañ Israel tímuyatuy pakwt lōq sihkay'taqamuy tuñwniam pey'yuñwa. ¹³ Hopkage payhk hōtsíwa, pu kwiniñaqe piw payhk hōtsíwa, pu tātöqe payhk hōtsíwa, pu tēveñeqe payhk hōtsíwa. ¹⁴ Noqw wuhkokitsokit aw nōyakiwtaqa tuhkwa pakwt lōq sihkay'taqat qaqaqatspi'ta. Noqw pumuy añ it Mañat ayamuyatuy pakwt lōq sihkay'taqamuy tuñwniam pey'yuñwa. ¹⁵ Noqw i' hak inumi yuaataqa sikavalasivat tuwanpit yawta, akw wuhkokitsokit tuwantaniqee, pu höhtsiwayata, pu tuhpelat put nōyakni'taqata. ¹⁶ Noqw kitsóki sutsñakiwta, wuhpalwat-nikañw pu puhtsilwat pay súnanta. Noqw pam hopaqat tuwanpiy akw put tuwanta; noqw kurs pam sūp nāsamiq sihkay'tasikip sōmorit pahsa'haqam tutskwatuwanit tuwanta.

Wuhpalwat- nikañw pu puhtsilwat- nikañw pu
 òmiqwat pay sunyuñwa. ¹⁷ Pu pam tuhpelat
 kitsókit aw ñöyakni'taqat tuwantaqw, kurs pam
 pakwut- sikip sunat pakwt navay sihkay'taqat
 (216) kuktuwanit pahsavo tuhpela. (Hoñviaya
 sinmuy tuwaniamuy akw put tuwanta.) ¹⁸ Noqw
 tuhpela jasper-owat añqw yukiwta; noqw kitsóki
 it sikavalasivat pas kwanw'ewakw añqw yukiwta,
 pas panaptsat an suyan tālat añq'ö. ¹⁹ Noqw
 kitsókit tuhkwayat qaqatspiat sohsok hinyuñqat
 o'wat a'nö hihkay'yuñqat akw lomasniwa. I'
 mohti'maqa jasper-owat añqw yukiwta, añknihqā
 sapphire-owat añq'ö, pu amuñknihqā chalcedony-
 owat añq'ö, noqw pu nālōq epnihqā emerald-
 owat añq'ö, ²⁰ Noqw tsivot epnihqā sardonyx-
 owat añq'ö, pu navay epnihqā sardius-owat añq'ö,
 noqw tsañe' epnihqā chrysolyte-owat añq'ö, noqw
 nanalt epnihqā beryl-owat añq'ö, noqw pēve'
 epnihqā topaz-owat añq'ö, noqw pakwt epnihqā
 chrysoprasus-owat añq'ö, noqw peveest epnihqā
 jacinth-owat añq'ö, noqw ōsat epnihqā amethyst-
 owat añq'ö. ²¹ Noqw pakwt lōq sihkay'tasikip
 utspi piw pakwt lōq sihkay'taqat hihta pearl
 añqw yukiwyuñwa. Nanāp utspi sūkw pearl
 añqw yukiwtañwu. Noqw kitsókit ep kitpik pas
 sikavalasivat kwanw'ewakw añqw yukiwta, pas
 pay suyan talqat panaptsat panyuñwa. ²² Noqw
 nu ep qa haqam God eñem nāwakinkit tuwa, pi
 sinom God Sus'ōqaltutuyqawhqat, pu it Mañat,
 pumuy amutpip nāwakintotaqw òviy'o. ²³ Pu
 kitsóki pay tāwat qa hakni'ta, piw mūyawuyu,
 aw talni'taniqata. Pi God lolmat tālawñwaat aw

talni'ta, pu i' Maña pep put aw tāla. ²⁴ Noqw ima nanāpwat hihtu ayo nōnakqam put talniyat an hinwisni. Pu tūwaqatsit an pas momñwit piw kāhakiwuy, pu hihta hihkay'taqat pañso ooyyani. ²⁵ Pu pep hōtsíwa tälö pas qa uhtsiltimantani. Noqw tōkila pep sұлawni. ²⁶ Noqw hīhihtu nanāpwat sinom kāhakiwuy pu hihta hihkay'taqat pañso ooyyani. ²⁷ Pu pas soon himu hihta itséhe'tañwuqa pañso pákini, pu piw hihta tuyoy'ewakw tumalay'taqqa, pu atsátañwuqa. Pay pas ima Mañat qatsítutuveniyat an túnwniam pey'yuñqam-sa hapi pañso yuñni.

22

¹ Pu hoñviaya kwanw'ewakw mūnat hakiy taytoynañwuqat inumi mahtaknaqw, pas ruhpit an suyan talni'ta. Pam God-nikañw pu Mañat, pumuy moñw'atsvewayat añqw mūna, ² Wuhkokitsokit ep kitpik nahsavaqee. Noqw mūnat nan'ivaq sipaltsoki akw yēsiwhqa wunu, nihqe pakwt löq sihkay'ta-sikip alönöt sipalay'vañwu; noqw ansakis mūyawuy ep himuy'vañwu. Noqw hīhihtu nanāpwat sinom put nahpiyat akw powaiwwisa. ³ Noqw God hihta aw qa suhtaq'ewniqw, pam pep sұлawni, ispi God-nikañw pu Mañat, pumuy moñw'atsvewaam ep wúnuniq'ö. Noqw God tumal'aymat put tayawintotani. ⁴ Pu puma put pitsánwayat aw yorstotani. Noqw put tuñwniat pumuy qalkage pey'yuñwni. ⁵ Pu pep qa míhikmantani; piw puma wihqöhit pāpu kurs hintsatskani, piw tāwat añqw tälata, pi Tutuyqawhqa God pumuy amumi

talni'taniqw ōviy'o. Noqw puma aqwhaqami sutsép-sa moñw'iwyuñwni.

The Coming of Jesus

⁶ Noqw pam inumi pañqawu: I' hapi yan lavayi pas qa paysoq'a, pas antsa. Noqw i' Tutuyqawhqa God imuy pas hihtuy lavay'aymuy amuhpa' yuaataqa tumal'aymuy amumi hoñviayay hōna, pam soon pas hisat himu hintaniqat pumuy āawnaniqata. ⁷ Meh, nu hapi qa sōwunit pítuni, (kita Tutuyqawhqa). Noqw i' hapi hak it nāto hin hintaniqat lavayit it tutuvenit ep pey'taqat aw tuqayvahsi'maqa hahlayhpit epni. ⁸ Nu John hapi iit aw yori; nihqe nu put navota. Nihqe nu navotkañw yórikqe, pahsat pu nu it hoñviayat inumi iit mahtaknaqat kukmiq nātuva, put pas hihtataniqee. ⁹ Noqw pam pahsat inumi pañqawu: Soh, um qa panhtini. Pay nu uhtumalsuñwa, pu uhpavamuy lavay'a'yatuy suñwáamu, pu it tutuvenit añ lavayit pey'taqat aw tuqayvahsi'yuñqamuy suñwáamu. Um God hapi pas hihtatani. ¹⁰ Pu pam inumi pañqawu: Um it tutuvenit añ himu nātoniqat pey'taqat qa tupki'tani; taq pay aw pitsíwta. ¹¹ Pay pi qasuan hintaqa qasuan hintani; pu i' hak itséhee itséheeni; pu i' hak súantaqa súantani; pu i' hak qahováriwphu qahováriwtani. ¹² Noqw meh, nu hapi qa sōwunit pítuni (kita Tutuyqawhqa). Noqw nu hapi hihta ahsatit yankañw pítuni; nen sohsokmuy sinmuy añ nanāp tumaltipuyamuy an amumi ahoytani. ¹³ Nu hapi Alpha, pu Omega. Nu hapi sohsok hihta yayhnaqa pu sohsok hihta aw pās yúkuhqa; mohti'maqa, pu nuhtuñkniqa.

14 Ima hakim hapi tutavoyat an hinwisqam pas hahlayhpit epyani. Puma himutskit akw yēsiwhqat anqw nōnōsaniqey makiway'yuñwni, pu kitsókit aw hōtsíwhpa' yuñniqeyu. 15 Pi popkotuy amunyuñqam pay ihke'ya, pu tuhisay akw hintsatskaqamu, pu qahopqatsit hintsatskaqamu, pu tuqwyantotaqamu, pu nāp yukiw hput aw nāwakintotaqamu, pu hak atsat hintsakqey ep hahlayhqa pīwu. 16 Noqw nu' Jesus hapi ihoñviayay ayata, anqe' hāhaqe' inumi tōnawtaqamuy iit āawnaniqat ōviy'o. Nu hapi David náata, pu ahpiy tsíyakpu, suyan tālawñway'taqa talsohu. 17 Noqw Hikwsi Mō'wit amum pañqawu: Pewyaa. Pu i' hak navotqa Pewyaa, kitani. Pu i' hak pānaqmokiwtqa pewni. Pu pay nāp hak nāwaknaqa it kūyit akw yēsiwhqat qa sisvit anqw hikwni.

Conclusion

18 Pu nu sohsokmuy it nāto hin hintaniqat lavayit it tutuvenit an pey'taqat nanaptaqamuy amumi pañqawni: Kurs hak haqam it lavayit aw hihta hōyoknaniqw, pay God hīhihta kanavotpit it tutuvenit ep pey'taqat hapi aw nāoyni. 19 Pu kurs hak haqam it nāto hin hintaniqat lavayit it tutuvenit an pey'taqat hihtawat ayo yūkuniqw, pay God qatsítutuvenit anqw put natñwaniyat ayo yūkuni, pu pas hímunihqat kitsókit ep qeniyata. Pu sohsoy himu lolma it tutuvenit ep pey'taqat put aw uhtani. 20 Noqw iit lavayhtiqa yan hiñqawu: Meh, nu pas antsa qa sōwunit pítuni, kita. Nam antaa, Jesus Tutuyqawhqa, pay um qa sōwunit anqwni. 21 Nam Itahtutuyqawhqa Jesus Christ núokwaat sohsokmuy umumi pítsiwtaa. Nam antaa.

God Lavaiyat An Puhuvasiwni New Testament in Hopi (US:hop:Hopi)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hopi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hopi [hop], USA

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hopi

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
f1558f03-6e18-5edf-b292-77ef05524aff